BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SIYASI HABER VE YORUM DERGISI-SAYI: 135-8 KASIM 1977 FIYATI: 5 TL

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ 60 YAŞINDA

DEVRİM İÇİN NE DEMİŞLERDİ

1917 Devrimini izleyen yıllarda, kanla ateşle yoğrulan yıllarda çok şey yazıldı, çok şey söylendi. Dünyayı yerinden oynatan devrim karşısında, dünyanın önde gelen politikacıları, devlet adamları, düşünürleri, yazarları görüşlerini duyurdular. Kimi, devrimin çökmesini umuyordu, bekliyordu. Kimi devrimi bir başka açıdan, tarihsel bir deneyim olarak görüyordu. Kimi de 1917 Ekim devrimini, insanlığın kurtuluşunda büyük bir ilk adım olarak görüyordu.

Tarih bunların bir bölümünü doğruladı, bir bölümünün yanlışlığını gösterdi. 1917-1923 arasında söylenenler, ilginçliğini bugün de koruyor. Dünyanın devrimi nasıl gördüğünü, nasıl görmek istediğini gösteriyor. İşte bu dönemde sayılı devlet adamlarının, politikacıların, düşünürlerinin, edebiyatçıların söyledikleri:

KAÇINILMAZ FELAKET

"Rusya'nın kaçınılmaz yıkımı ile sonuçlanacak yolun ilk kilometre taşları, ilk belgeleri Petrograd'da yayınlandı. Bolşevikler bunlara, iktidar, barış ve toprak kararnameleri adını veriyorlar." (Current History, ABD, 1917)

BARIŞIN ÖNEMİNİ ANLAMAYANLAR İÇİN

"Bolşevizm dünya kamuoyunda popularite kazanmıştır; çünkü elinde en etkin silah bulunmaktadır: Barış politikası. Bolşeviklerin etkilerine karşı başarılı bir mücadele verebilmek için bu silahı onların elinden çekip kendi ellerimize almalıyız." (Woodrow Wilson, ABD Cumburbaşkanı, 1917)

DÖNEKLER NE DİYOR?

"Sovyet hükümeti uzun süre ayakta kalamayacak, birkaç gün içinde yıkılıp gidecektir." (Karl Kautsky, İkinci Enternasyonal'in Almanya'daki Liderlerinden, 1918)

BATILI BİR GAZETE

"Rusya, yalnızca coğrafi bir kavram, bundan öte hiç birşey de olamayacak. Bu ülkenin, bütünleyici, örgütleyic' ve yapıcı gücü bütünüyle yokolup gitmiştir artık." (New York Times, ABD, 1918)

OLMADI...

"Bu yıl Bolşevizmin sonunu göreceğiz." (Mareşal Foch, Fransa, 1919)

MOSKOVA'DAN GELEN RAPORLAR

"Moskova'dan gelen raporlara göre, ortada umutsuz bir durum vardır. Genel olarak bakıldığında ekonomik durum o haldedir ki, denetim olanağı kalmamıştır. Ülkeyi kurtarmak için Lenin'in önerdiği bütün yöntemler para etmemiştir. Durum o ki, Bolşevizm ölmektedir..." (Le Figaro, Fransa, 1919)

NEDEN ACABA?

"Belki de bugün Rusya'daki en çarpıcı gerçek, açlıktan kırılmasına rağmen halkın genel olarak mevcut hükümeti desteklemesidir." (William C. Bullitt, Amerikalı diplomat, 1919)

YİNE OLMADI

"Rusya'da Bolşevik iktidarının sonu geliyor. Rusya'ya yetti artık bu iktidar..." (Die Neue Zelt, Almanya, 1921)

PARTİ'NİN ROLÜ

"Kazanmak için, herhangi bir kitle hareketinin büyük bir örgütleyici güç tarafından yönetilmesi gerektiğini göstermiştir Rus Devrimi. Bu güç, Komünist Partisidir." (Vasil Kolarov, Bulgar Komünistlerinden, 1921)

TÜM İNSANLIĞIN GÖREVİ

"Çağda tarihin en önemli olgusu, insanlık tarihinin en şaşırtıcı olayı olan Rus Devrimi (Marksist terminolojiye göre Rusya çerçevesinde dünya proleter devrimi) bizler için binlerce yıl öteden yeryüzüne gönderilen bir yol göstericidir. Yeni bir dünyanın eşik noktasıdır. Bu devrimi savunmak her özgün varlığın görevidir, devrimi baş üstünde tutmak soylu ve şerefli her insanın misyonudur." (Octavio Brandano, Brezilya'lı Şair 1921)

ÖNCE VE MERKEZ

"Ekim Devrimi'nin ateşinde işçi ve köylülerin devleti, işçi ve köylülerin hükümeti doğmuştur. Bu, tüm dünyadaki işçi ve köylülerin vatanıdır, onların öncüsüdür, merkezidir." (Li Ta-Chao Çin Komünist Partisi'nin kurucularından 1922)

ÖNCÜ ROL

"Ekim Devrimi sayesinde, Rusya insanlık tarihinde öncü rolünü yüklenmiştir. Yakın bir gelecekte dünyamızda ilerlemenin çanları Moskova'da çalmaya başlayacaktır." (Jaroslav Kratochvil, Çek Yazarı, 1922)

GELECEĞİN GÜVENCESİ

"Moskova kaynıyor. Rusya, dudaklarda tebessüm yalın bir yaşama başladı. Fakat Rusya'nın en parlak umudu, gençliği; yaşları 16 - 28 arasında olan genç erkekler ve kadınlar. Bunlar rastladığım en onurlu yaratıklar." (Lincoln Steffens, Amerikalı Gazeteci, 1923)

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi: Nihat SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Osman SAKALSIZ ● Yazı İşleri Müdürü: Metin ÇULHAOĞLU ● Teknik Sekreter: Bülent ARTAMLI ● YÖNETİM: Konur Sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 81 ● İSTANBUL BÜROSU: Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş İSTANBUL Tel: 26 35 67 ● ABONE KOŞULLARI: Yıllık: 200 TL, 6 Aylık 100 TL ● Posta Çeki: YÜRÜYÜŞ Dergisi 100234 ● İLAN KOŞULLARI: Arka Kapak (Renkli): 15 000 TL, Arka Kapak (Siyah Beyaz): 12 000 TL, İç sayfalarda sütun santimi 40 TL, Yayın ilanları % 50 indirimlidir. ● BASKI: Daily News Web-Ofset Tesisleri

EKİM DEVRİMİ VE YARATICILIK

YÜRÜYÜŞ

Hareket, yaratıcı olmadan, devrim olmaz. İşçi sınıfının, işçi sınıfının öncülerinin, işçi sınıfının örgütünün yaratıcılığı olmadan devrim olmaz. Yaratıcılık olmadan, ele geçirilen iktidar elde tutulamaz. Yaratıcılık olmadan sosyalist toplumun kuruluşu yolunda ileri adımlar atılamaz. Yaratıcılık olmadan hiçbir şey olmaz.

Bundan tam 60 yıl önce Büyük Ekim Devrimi dünya tarihine damgasını vurdu. Bugün dünyanın dört bir yanındaki insanlar, tüm insanlığın daha insanca yaşaması için canlarını veriyorsa; bugün dünyanın dört bir yanından insanlar yeni bir toplum düzeni için mücadelede yiğitlik ve özveri örnekleri sergileyebiliyorsa; bugün dünya faşizm ve savaş denilen belaların tekrar hortlamasına karşı tetikteyse; bugün insanlık, insanlara karşı daha insancıl bir yaklaşım içindeyse: barışın, uluslararası kardeşliğin ne anlama geldiğini kavrayabiliyorsa, tüm bunların en köklü temeli bundan tam 60 yıl önce atıldı. 60 yıl öncesinin Büyük Ekim Devrimi'nin tüm insanlığa katkısı bu ölçüde büyük. Bu ölçüde önemli.

Bunlar, işçi sınıfının, işçi sınıfının öncülerinin, işçi sınıfının örgütünün yaratıcılığı ile sağlandı. Ekim Devrimi'nden bu yana 60 yıl geçti. Ne Yapmalı'nın yazılış tarihi olan 1901'den bu yana ise tam 76 yıl geçti. Günümüzden 76, Ekim Devrimi'nden ise 16 yıl önce Lenin şöyle diyordu:

"Tarih şimdi karşımıza öyle bir acil görev çıkarmış bulunuyor ki, bu görev, dünyanın herhangi bir ülkesindeki proletaryanın önündeki güncel görevden daha daha devrimcidir. Bu görevin yerine getirilmesi, yani yalnızca Avrupa değil, Asya gericiliğinin de en güçlü engelinin yıkılması Rus proletaryasını uluslararası proletaryanın öncüsü durumuna getirecektir."

1917 Ekim Devrimi'nden önce, Çin devriminden önce, Doğu Avrupa ülkelerinin sosyalizme geçişinden önce, Küba, Vietnam, Angola devrimlerinden çok çok önce bunlar söyleniyor. Yaratıcılık, burada. İşçi sınıfının, işçi sınıfının öncülerinin, işçi sınıfının örgütünün yaratıcılığı burada. 1917 Devrimi'ni, daha sonraki gelişmeleri hayata geçiren, bu yaratıcılığın ta kendisi. Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümünde insanlık, bir anlamda bu yaratıcılığı kutluyor.

Ancak bu yaratıcılığı kutlamanın en özlü biçimi üzerinde durulmalı. Kutlamanın en özlü biçimi, dünyanın her yerinde, işçi sınıfı hareketinin aynı yaratıcılığı, kendi özel koşullarında göstermesi. Ekim Devrimi'ni yani çığır açan bir yaratıcılığı kutlamanın en yerinde, en verimli yöntemi, her ülkedeki işçi sınıfı hareketinin devrimci mücadeleyi kendi ülkesinde aynı yaratıcılıkla sürdürmesi. Ekim Devrimi, bunlara desteklik ve örneklik işlevini sürdürüyor. Her ülkedeki hareket de, kendi ilerlemesiyle Ekim Devrimi'ne ve açtığı çığıra katkıda bulunuyor.

Yaratıcılık. Yaratıcılığın koşulları var. Bunun için Lenin'in 1901'de söyledikleri üzerinde yeniden durulmalı. Rus Sosyal Demokrat İşçi hareketinde, 1901 yılı, "kargaşa"nın, "bölünmüşlüğün", kavram kargaşasının en güçlü göründüğü, sosyalist örgütlenmenin ise henüz ilk adımlarını attığı yıllar. Rus işçi sınıfı hareketinin, onun öncülerinin ve nihayet önder Lenin'in büyüklüğü ve yaratıcılığı da burada ortaya çıkıyor: Kişilerin umutsuzluğa, bezginliğe ve yılgınlığa, bunlar olmazsa da en azından dar pratikçiliğe en yakın olduğu koşullarda, hareketin geleceği görülebiliyor. Dünyanın ve insanlığın geleceği görülebiliyor. Dar pratikçiliğe, günlük ve kısa vadeli başarılarla avunmaya en elverişli koşullarda bile hareket, geniş bir perspektife, çarpıcı bir öngörüye sahip.

Yaratıcılığın ortaya çıktığı nokta, burası. Yaratıcılık, iki yanlış ucun ortasında, hassas bir dengede yer alıyor. Bir uçta, perspektiften yoksun, bu anlamda da kısa soluklu "dar pratikçilik" var. Diğer uçta ise, günlük görevlerden, günlük pratikten bütünü ile kopuk hayalcilik. Rusya'nın o dönemki koşullarında dar pratikçilik, yerel işçi çalışmaları yapan birbirinden kopuk gruplarda; hayalcilik, Rusya'daki kapitalist gelişimi göremeyen Narodnik-Populistlerde ortaya çıktı. Gerçekçilik ve yaratıcılık ise, eski hayalleri günlük somut pratiğe, dar pratikçiliği de devrimci perspektife sahip kılabilen Rus Sosyal Demokrat işçi hareketinde filizlendi. 1917'yi, bu kaynaşma yarattı. 1917'yi, iki uç arasındaki hassas dengeyi kurabilen Lenin önderliğindeki hareket yarattı.

Gerçekçilik ve yaratıcılığın önemi, kimi dönemlerde daha da artar. Hayalciliğe varmayan bir yaratıcılığın ve "devrimle kumar oynama" anlamına gelmeyen bir insiyatif gücünün önemi, kimi dönemlerde daha da artar. Özellikle işçi sınıfının dışındaki kesimlerin ileri adım atma koşullarının bulunmadığı dönemlerde. Burjuvazinin ve küçük burjuvazinin tarihsel ve özel olarak ileri hamle edecek konumdan uzaklaşmaları, başka bir deyişle "yolun sonuna gelmiş olmaları" işçi sınıfı hareketinin politik sorumluluğunu daha da artırır. Artık, toplumun ileriye ya da geriye gitmesini belirleyen, işçi sınıfının politik hareketinin gücü ya da güçsüzlüğüdür.

1917 Şubat Devrimiyle birlikte Rusya burjuvazisi, bir sınıf olarak yolun sonuna gelmişti. Burjuvazinin yolun sonuna geldiği noktada, işçi sınıfı hareketinin, sosyalist devrimin yolu açıldı. Sosyalist hareketin görev ve sorumlulukları daha da arttı. Sosyalist hareketten beklenen yaratıcılık ve insiyatifin taşıdığı önem daha da büyüdü. 1917 Şubat'ından sonra, Bolşevikler bu yaratıcılığı gösterdiler. Bu insiyatifi kullandılar. En açık, en özlü deyişle "subjektif unsur"un hakkını verdiler. Lenin, 1917 Şubatında iktidarın tek başına proletaryanın ve yoksul köylülerin değil, burjuvazinin eline geçmesini sosyalist devrimin *nesnel* koşullarının olgunlaşmamasına değil, subjektif unsura, yani proletaryanın bilinç ve örgütlenme düzeyinin yetersizliğine bağlıyordu:

"Rusya'da bugünkü durumun taşıdığı özellik, ülkenin devrimin ilk aşamasından — ki bu ilk aşamada proletaryanın yetersiz sınıf bilinci örgütlenme düzeyi yüzünden iktidar burjuvazinin eline geçmiştir — iktidarın proletaryanın ve köylülüğün en yoksul kesimlerine geçmesi gereken *ikinci* aşamaya *geçiştir*." (Lenin, Toplu Eserler, cilt: 24 sayfa: 22)

O dönemin Rusya'sında burjuvazi yolun sonuna gelmişti. Ama o dönemde burjuvazi, dünyanın her yerinde yolun sonuna gelmemişti. Örneğin Türkiye'de gelmemişti. Bugün ise, dünyanın hemen hemen her yerinde koşullar çok daha farklı. Çünkü burjuvazi, dünyanın hemen hemen her yerinde, çoktan yolun sonuna geldi. Türkiye'de de buraya çoktan ulaştı. Bugün dünyanın hemen hemen her yerinde ve Türkiye'de, bundan sonrası işçi sınıfının işi. Sosyalist hareketin işi. Hayalcilik ve dar pratikçiliği aşarak yaratıcılık ve insiyatif dengesine kavuşabilen örgütlü sosyalist hareketin işi.

1917'de Bolşevikler dar pratikçiliği ve hayalciliği aştılar. 1901'in öngörü düzeyindeki yaratıcılığını pratikte somutladılar. Sosyalist Devrim'i gerçekleştirerek, "daha beklenmesini, burjuva devriminin olgunlaşmasını" öneren dar pratikçiliği aştılar. 1917 Devrimi'nden sonra, köylülüğe, küçük burjuvaziye yaklaşım biçimleri ile, sosyalist toplumun bugünden yarına hemen kurulabileceğine inanan hayalciliğe de ödün vermediler. İkisi arasında tutturdukları denge, yaratıcılık ve gerçekçilikti.

Bugün, 60 yıl sonra, Ekim Devrimi yalnızca sosyalist toplumun kuruluşu, sosyalist toplumda üretici güçlerin gelişmesi açısından değil, 1900'lerden 1917'ye kadarki gelişimi ile de dünyanın çeşitli köşelerindeki hareketlere ışık tutuyor. Hayalcilik ve dar pratikçilik arasında kurduğu hassas denge ile, ancak bu dengeyi kuranların yararlanabileceği yaratıcılık ve insiyatifle ışık tutuyor.

Türkiye'de de işçi sınıfı hareketi Ekim Devrimi'nin 60 yılını coşku ile kutlarken, Büyük Devrim'in kutlanışını Türkiye'ye ilk kez getirirken, aynı yaratıcılığı, aynı insiyatifi kullanıyor. Ekim Devrimi'nin sönmez ışığı, Türkiye'ye de uzanıyor.

MÜCADELE, GİDEREK SAĞLAMLAŞAN BİR ÖRNEĞE DAYANIYOR

Kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını, insanlığı her türlü baskı ve sömürüden kurtaracak köklü ve devrimci dönüşümler çağını başlatan Büyük Ekim Devrimi'nin 60. Yılı, bütün dünya işçi sınıfı ve tüm ilerici güçler tarafından kutlanıyor. Ekim Devrimi'nin 60. yılında, dünyanın üçte birinde sosyalizmin kuruluşu yeni ve daha yüksek aşamalara doğru ilerlerken, kapitalist dünyada da sınıf mücadeleleri keskinleşmekte, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusunda gelişen devrimci hareketler güçlenmektedir.

Türkiye de bu gelişmeden bağımsız değildir. Kapitalist sistemin bunalımı, ülkemizde emperyalizme bağımlılığın ve geriliğin özellikleriyle birleşerek, toplumun bütün alanlarında daha ağır ve daha hızlı bir biçimde gelişiyor. Emperyalizm, işbirlikçi büyük, tekelci sermaye ve tüm sömürücü güçler, egemenliklerini sürdürebilmek için yeni iktidar formüllerinin arayışı içindedirler. Bir yandan büyük sermayenin, en gerici, en saldırgan, en işbirlikçi unsurlarının açık teröre dayanan faşist diktatörlüğü yolundaki tırmanış hızlandırılmaktadır. Diğer yandan da işçi sınıfını ve emekçi kitleleri kapitalist sistemle uzlaşmaya zorlayacak, ekonomik bunalımın faturasını emekçi halka gürültüsüz patırtısız ödettirecek çözüm yolları aranmaktadır.

Buna karşılık, gericiliğin bütün baskı ve tehditlerine rağmen, işçi sınıfının mücadelesi günlük hak taleplerini aşarak gitgide artan oranlarda emperyalizmi ve büyük sermayeyi hedef almakta, emekçi kitleler ekonomik ve demokratik haklarının bilincine vararak mücadele alanında yer almaktadırlar.

sınıfının sosyalizmi hedef alan politik hareketi, güncel görev demokratikleşme ve sosyalizm doğrultusundaki örgütlü mücadelesini, kararlı adımlarla ileri mevzilere doğru geliştirmektedir. Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelede işçi sınıfı hareketiyle birleşme bilinci, demokrasi güçleri arasında her geçen gün güç kazanmaktadır.

ANTİKOMÜNİZMİN BAŞ HEDEFİ: İŞÇİ SINIFI

Tekelci büyük sermayenin, bunalımını kısa vadede de olsa hafifletmek amacıyla sürdürdüğü yeni iktidar formülleri arayışı, onun başta işçi sınıfını hedef alan saldırılarını yavaşlatmamıştır bile. Tam tersine büyük burjuvazi, ister tam boy faşist bir rejimin tezgahlanması, isterse parlamento içinde daha "geniş tabanlı" hükümet biçimlerinin bulunması yoluyla olsun, bunalımın yükünü emekçi kitlelerin sırtına devirecek her türlü girişimin, ancak işçi sınıfı hareketinin zayıflatılmasıyla mümkün olacağını hesaplamaktadır. Bu yüzden işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarını, onun sendikal ve politik örgütlerini hedef alan saldırılar yoğunlaşmıştır.

Türkiye İşçi Partisi'ne ve Türkiye İşçi Partililere yönelik saldırıların hızlanması, böyle bir tablo içinde yerine oturmaktadır. Yürüyüş'ün geçen sayısında özetlenen, TİP üyelerine ve yöneticilerine yönelik saldırılardan sonra, "Ekim Devrimi ve Türkiye" gecesinin afişlerini asan Parti üyelerinin yasa dışı yöntemlerle göz altına alınıp işkenceye uğratılmaları, işçi sınıfının politik hareketine yönelik tertiplerin boyutunu ortaya koymuştur.

Öte yandan tekelci MESS patronlarının onbinlerce metal işkolu işçisini hedef alan lokavt saldırısı, hızından hiçbir şey kaybetmeden sürmektedir. Tekelci sermaye ve onun gerici Milliyetçi Cephe iktidarı, işçi sınıfına ve onun sendikal örgütlerine karşı karalama, iftira kampanyasını da yoğunlaştırmıştır. DİSK'in sosyal demokrat bir partinin tam yörüngesine sokulması girişimlerinin örgütü zayıflatmasından yararlanan gerici güçler, antikomünist bir kampanyanın işaretlerini vermektedirler. Böylesi bir antikomünist kampanya, en başta işçi sınıfının ilerici sendikal örgütlerini dağıtmayı, işçi sınıfının en bilinçli, en mücadeleci militan unsurlarını sindirmeyi amaçlamaktadır. Sonra da, kısıtlı demokratik hakların da daha çok sınırlanması, tüm demokrasi güçlerine karşı bir buruç hareketinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

SARI TÜRK-İŞ YÖNETİMİ GERİCİ GÜÇLERLE SARMAŞ DOLAŞ

İşçi sınıfının ilerici sendikal ve politik örgütlerini hedef alan antikomünist kampanya hazırlıklarının son belirtisi, sarı Türk-İş yönetiminin hazırlattığı bir "rapor" olmuştur. Türk-iş yönetiminin, Federal Almanya'da "DGB" maskesine bürünmüş emperyalist provokasyon merkezleriyle işbirliği yaparak hazırlattığı "Rapor"un içeriği, Vatan gazetesinin geçtiğimiz Perşembe günü yayınlanan bir haberiyle belli olmuştur. Sözde "Rapor"un tek amacının, DİSK'i "ihbar etmek", DİSK'i işçi yığınlarından koparmak, antikomünizm teraneleriyle uydurulmuş sahte bir umacıdan yararlanıp emekçi kitleleri DİSK'e ve tüm olarak işçi sınıfı hareketine karşı kışkırtmak olduğu ortadadır.

Türk-İş'in sözde "Rapor"unun "DGB" maskeli olarak sunulması, Türkiye'de tezgahlanmak istenen antikomünist provokasyonlarla, emperyalizmin soğuk savaş kışkırtmaları arasında bir ilişki olabileceğini hatırlatmaktadır. Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu IMF'nin, Türk-İş'e bağlı faşist Türk-Metal'i üyeliğe kabul ederek, MESS patronlarına direniş halindeki Maden-İş'i üyelikten çıkarttığını açıklaması da, bu kanıya güç kazandırmaktadır. IMF'nin, faşist Türk-Metal'le elele, Maden-İş'e karşı en bayağı antikomünist suçlamalara dayandırdığı provokasyonları, yerli besleme basının yardımıyla bir süredir hazırlanıp tezgahlanmıştır. Maden-İş'in, sosyalist ülkelerde faaliyet gösterenler dahil dünyanın en yığınsal sendikalarını biraraya getiren Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) ile ilişki kurmaya çalıştığı bahane edilerek kaynatılmak istenen cadı kazanı, emperyalizmin sosyalist

Kontenjan Senatörü olmak için neler gerekli ?

Kontenjan senatörü seçilebilmek için "oturaklı" olmak, "seçkin" kişi olmak gibi koşulların yanısıra mutlaka başka nitelikler de aranıyor olmalı. Yeni kontenjan senatörlerinin bu niteliklerinin ne olduğu da aşağı yukarı belli. Hele bunlardan birisi 1960'ların sonunda üniversite öğrencilerine bu niteliklerini açıkça gösterdi. Anayasa hukuku profesörü Hüseyin Naili Kubalı'dan söz ediyoruz.

1968 yılı Haziran ayında "demokratik üniversite, öğrencilerin yönetime katılması, özel yüksek okulların devletleştirilmesi" için başlatılan boykot ve işgal eylemlerini çok kişi anımsar. Öğrencilerin bu istekleri İstanbul Hukuk Fakültesi Fakülte Kurulu'nda görüşülürken Prof. Kubalı bakın neler söylemiş:

"Anayasanın lafzının sarahati karşısında gayi bir tefsire gidilemez. Mesele münakaşa götürmeyecek kadar açıktır. Anayasanın 120. maddesi öğrencilerin yönetime katılmalarına manidir... Fakat Marx depaser olmuştur. Bu talebe partipikasyonu Amerika'dan Tokyo'ya kadar ideolojik bir hareketin eseri olduğu inkar edilemez. Solcu bir hareketin eseri olduğu inkar edilemez. Talebenin çoğunluğunun isteği haklı, makul isteklerdir. Fakat bunların aşırı olanları da vardır. Bu aşırı istekler de ideolojik karakteri bir defa daha ortaya koyuyor. Hareketin başlayış tarzı, şiddetli passion'u karşısında bir Senato olarak emballement geçirdik, paniğe kapıldık... Ben bir equivoque'a mani olmak için tekrar söz alıyorum. Öğrencilerin yönetime katılması bana biraz ağır geliyor. Öğrenci matere premiere mahiyetindedir. İşçi-işveren münasebetine benzemez... Anayasa telifçi, liberal, sosyal, hürriyetçi bir anayasadır. Anayasa sosyalist bir anayasa değildir. Bu anayasa sosyal hürriyetçi bir anayasadır. Anayasanın 120. maddesi sadece ve sadece üniversiteyi içine alan bir maddedir. Özel yüksek okulları dışında bırakır. Özel okulu Anayasanın 21. maddesi esprit'si aydınlatıyor. Özel okul müessesesini kabul ediyor. Özel okul ise hürriyetin sonucudur" (ANT, no.92, Ekim 1968)

Kontenjan senatörlüğü aslanını yüreğinde taşıyan adayların bundan sonraki tavırlarını belirlemeleri için iyi bir fırsat. Anti-demokratik olmak ve bunu açıkça savunmak, her zaman olmasa bile, kontenjandan senatör olmayı garantiliyor galiba.

Bu ziyarette hangi hikmet var?

dünyayı hedef alan saldırılarına kuşkusuz bağlıdır.

BAYRAM DEĞİL, SEYRAN DEĞİL

Emperyalizmin, bütün dünyada gericiliği harekete geçirmeye yönelik girişimlerinde, gerici Milliyetçi Cephe iktidarından yararlanmak istediği Pakistan'daki askeri diktatörlüğün başı Ziya-Ül-Hak'ın Demirel'le el sıkıştırılmasıyla da görülmüştür. Ziya-Ül-Hak'ın Türkiye gezisinin, Türkiye ile Pakistan arasındaki ilişkilerin en renksiz olduğu bir sırada, hiçbir ön hazırlık yapılmadan gerçekleşmesi, gezinin arkasında "politik" nedenlerin yattığını göstermektedir. Ziya-Ül-Hak, yasal Butto yönetimini devirerek Pakistan'da oluşturduğu gerici rejimi pekiştirdiği görünümünü yaratmaya çalıştıktan sonra, şimdi dış dünyadan politik ve diplomatik destek arayışına başlamıştır. Pakistan diktatörünün bu "sempati" turundan sonra, ülkesinde demokratik haklara ve politik liderlere karşı saldırılarının yeniden yoğunlaşması bir raslantı olmayacaktır.

Emperyalizmin, uluslararası alanda tutunmasına çalıştığı gerici, faşist rejimlere prestij vermek için, onların liderlerine ilk durak olarak Ankara'yı göstermesi ilginçtir. Basındaki ilerici yazarlar, Demirel'in, 1967'de Yunan faşist cuntasının başlarıyla da ilk görüşen kişi olmasına dikkati çekmektedirler. Bu, kuşkusuz bir raslantı değil, Demirel iktidarlarının gerici karakterini gösteren bir olgudur.

CHP-AP KOALİSYONU REKLAMI SÜRÜYOR

Yürüyüş'ün geçen sayılarında, tekelci büyük sermayenin, bunalımın hafifletmenin yollarından biri olarak CHP-AP işbirliği olasılığını sürekli olarak açık tutmaya çalıştığı üzerinde durulmuştu. Geçtiğimiz hafta bu yöndeki girişimlerin sürmesine, hatta yoğunlaşmasına tanık olunmuştur. Böyle bir işbirliğinin, en azından 11 Aralık seçimlerine kadar kesinlikle olanaksız olduğunun bilinmesine rağmen, ondan sonraki dönem için böyle bir işbirliğinin hazırlıkları yürümektedir. Demirel'in, hafta başında, ilk kez AP'nin hükümetten çekilebileceğini söylemesi, AP içindeki uyumsuz sesleri alçaltmaya yönelik olduğu kadar, kendisine manevra kapılarını aralamayı da hedef alan bir açıklama olarak yorumlanmalıdır. Bu arada gerici basının en etkili çevrelerinin, Demirel'in "rejimin sorumluluğunu duymadığı"nı ileri sürerek eleştirmeye kalkmaları, kuşkusuz kişisel bir kanıyı yansıtmaktan uzaktır.

Öte yandan geçtiğimiz hafta, CHP içinde, yerel seçimler nedeniyle başlayan huzursuzluk bir milletvekilinin geçici olarak istifasıyla su yüzüne çıkmıştır. MC partilerinin "iyi niyetli" milletvekillerinin koalisyondan desteklerini çekmeleriyle hükümetin düşmesine umut bağlayan CHP yönetiminin, kendi içinden kopmalarla karşılaşması herhalde hiç de hoş bir çakışma değildir. CHP, parlamento içindeki ve dışındaki mücadele çizgisini, eğer böyle bir çizgi varsa, mutlaka gözden geçirmek zorundadır.

IŞÇI SINIFININ VE EMEKÇİ KİTLELERİN NİHAİ ZAFERİ ÖNLENEMEZ

Türkiye'de gerici güçler, işçi sınıfına ve demokrasi güçlerine karşı saldırılarında, belki, hâlâ ayakta durmaya çalışan gerici, faşist rejimleri örnek alıp kendileine cesaret takviyesi vermektedirler. Ama böyle takviyeler boşunadır. İşçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin mücadelesi, dünya ölçüsünde, ayakta durmaya çalışmak bir yana, her geçen gün daha da sağlamlaşan bir örneğe dayanmaktadır: Sömürüyü ortadan kaldıran ve insan tolumunun gelişmesinin önündeki bütün engelleri temizleyen bir sistemin örneğidir, bu. Dünyanın üçte birinde başarıya ulaşmış olan bu sistem, sosyalizm, gericiliğin her türlü çabasını bozguna uğratarak bütün dünyada ilerlemektedir. Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. Yılı, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin nihai zaferini önlemeye hiçbir gücün yetmeyeceğinin, tarihten silinemeyecek en güçlü kanıtıdır.

Gerici güçlerin saldırıları yoğunlaşıyor

Işgüzarlar işbaşında

Geçtiğimiz hafta içinde Karaköy ve İstiklal Caddesinde, aralarında YÜRÜYÜŞ'ün de bulunduğu ilerici dergi ve gazeteleri satan bayiler polis tarafından dövülerek tehdit edilmişlerdir.

Aynı bayiler daha önce de çeşitli biçimlerde baskılarla karşılaşmışlar, tehdit edilmişlerdi. Bu baskıların önemli bir bölümünü komando saldırıları oluşturmaktaydı.

Ancak bu kez polis, hiç bir yasal dayanağı olmamasına rağmen sergi sahiplerini emniyete götürmüş ve dövmüştür. İlerici yayınları sattıkları sürece bu uygulamanın devam edeceği tehdidi çevrede böylece yaygınlaştırılmak istenmektedir.

Ankara'dan İstanbul'a yeni atanan Emniyet Müdürü, bilindiği gibi aynı günlerde göreve başlamış ve İstanbul polisinin yasa dışı, keyfi uygulamaları bu dönemde belirgin bir artış kaydetmiştir.

SSCB ELÇİLİĞİNDE BASIN TOPLANTISI

Sovyetler Birliği Büyükelçiliği 3 Kasım Perşembe sabahı saat 11.00'de elçilik binasında Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü dolayısıyla bir basın toplantısı düzenlendi. Çok sayıda basın üyesinin katıldığı toplantıyı Basın Ateşesi V. Kulik bir konuşma ile açtı. Türk-Sovyet ilişkilerinin uzun geçmişine değinerek başladığı konuşmasını şöyle sürdürdü:

"BARIŞ POLİTİKASI ANAYASA HÜKMÜDÜR"

"Büyük Ekim Sosyalist Devrimi sonucu kurulan Sovyet Devleti 7 Kasım'da 60. yılını dolduruyor. Bu yıldönümü, Sovyet toplumunun 60 yıllık yaşamı boyunca kaydettiği çok yönlü gelişimin en açık sonucu ve göstergesi olan yeni SSCB Anayasası'nın SSCB Yüksek Sovyeti'nin olağanüstü toplantısında kabul edilişinin bu kutlamanın hemen öncesinde olması nedeniyle ayrı bir önem kazanıyor. Bu anayasa, Lenin'ci barış ve barış içinde birlikte yaşama ilkelerine, yani geçtiğimiz günlerde Cumhuriyet'in 54. yıldönümünü kutlayan komşumuz Türkiye'yle ilişkilerimizde izlediğimiz barış ilkelerine, dayanan dış politika konusuna ayrılmış özel bir bölüme sahip olan dünyadaki tek anayasadır.

"Geçen 60 yıl, ülkelerimiz ve halklarımız arasında asırlardır süren ilişkilerin tarihinde ayrı bir yer tutuyor. Devletlerimizin kurucuları V.İ.Lenin ve Kemal Atatürk, şimdi bile etkin ve planlı biçimde gelişen Sovyet-Türk ilişkilerinin özünü oluşturan politikanın iyi komşuluk, tam eşitlik, karşılıklı saygı ve birbirinin iç işlerine karışmama ilkelerine dayanan temellerini bu dönemin hemen başında atmışlardı.

"TÜRK-SOVYET İLİŞKİLERİ KURULUŞ GÜNLERİNDEN BAŞLAR"

"Başka bir deyişle, kaynağında devletlerimizin kurucuları V İ; Lenin ve Kemal Atatürk'ün bulunduğu SSCB ve Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişimi, şimdi ülkelerimizin ve halklarımızın ulusal çıkarlarına, Helsinki Nihai Belgesi ruhuna ve uluslararası yumuşama politikasına uygun biçimde ilerliyor. Lenin'in yönetimi altındaki Sovyet halkının, Türk halkının Atatürk önderliğindeki ulusal-kurtuluş savaşına karşılıksız yardımda bulunduğu ve desteklediği 1920'lerde emperyalist güçlere karşı verilen ortak mücadelede doğan çok yönlü işbirliğimiz, yıllar boyunca başarıyla gerçekleştirildi. Bu işbirliği, komşu devletlerin barış, dostluk ve karşılıklı anlayış ortamında yaşayabilmeleri ve yaşamak zorunda olmaları nedeniyle bugün de başarıyla gelişiyor. Özellikle çok çeşitli düzeylerde gerçekleşen karşılıklı gezi ve ilişkiler hoşnutluk yaratıyor. Kültürel, bilimsel ve sportif ilişkilerimiz verimli biçimde gelişiyor. Diğer alanlardaki işbirliğinin derinleştirilmesi için geniş olanaklar var. Sovyet seyircileri, geçen yıl folklor topluluğunuzu alkışladılar ve bizler, bir Sovyet sirkinin ülkenizde sürmekte olan turnelerinin çok yakın ilgi görmesinden sevinçliyiz. Buna ilişkin olarak Türk tarafının göstereceği hazırlık ölçüsünde komşu Türkiye'yle olan çok yönlü dostluk ilişkilerini geliştirmeye hazır olduğumuzu özellikle belirtmek isteriz. Bu, zamanın gereğidir, Helsinki anlaşmalarıyla ve geçenlerde Moskova'da kabul edilen yeni SSCB Anayasası'nın başlıca hükümlerinden birini oluşturan barışsever Sovyet dış politikasıyla ortaya çıkan bir istektir.

"SBKP M.K. Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.İ. Brejnev, 25. SBKP Kongresi'nde Sovyet-Türk ilişkilerinin ekonomik işbirliği alanında yavaş yavaş politik konulara doğru yayılmaya başladığını belirtmişti. İlişkilerimizin özellikle bu yönde gelişeceğini umut ediyoruz. Sovyet-Türk ilişkilerinin, devletlerimiz arasındaki bağların sosyal düzenleri farklı ülkelerin çok yönlü işbirliğine gerçek bir örnek olması ve böylesi ülkelerin barış içinde birlikte yaşama, iyi komşuluk ve gerçek dostluk politikası izleme zorunluluklarının göstergesi olması için çaba harcayacağız."

"DEVRİMİN KUTLANMASI ÇOK YÖNLÜ YÜRÜTÜLMEKTEDİR"

Daha sonra sorulan sorulara verdiği yanıtlarda anayasa değişikliğinin Sovyet insanı için ne anlam taşıdığını örnekleyen Kulik, Sovyetler Birliği'nde milletvekili seçilmek için gerekli yaşın seçmek için gerekli olan gibi 18 yaşa indirildiğini belirtti. Yeni Sovyet Anayasası'nın Devrim'den beri dördüncüsü olduğunu hatırlatan Ataşe, sosyalist toplumun kurulması sürecinde yasaların sık sık yaşamın gerisinde kaldığını ve bu nedenle de yeniden düzenlenmeleri gerektiğini ekledi.

60. Yıldönümü kutlamalarının ülke dışında yürütülüş biçimlerinden kısaca söz edildikten sonra, Türkiye'de de gösteriler, sergiler ve benzerlerinin düşünüldüğü ve 7 Kasım günü de elçilik binasında bir resepsiyon düzenlendiği duyuruldu. Türk-Sovyet ilişkilerinin Lenin ve Mustafa Kemal dönemindeki düzeyine ulaştırılması yönünde yapılan çalışmalar ve karşılıklı ekonomik ilişkilerden söz edildikten sonra basın toplantısı son buldu. Toplantıda, açış konuşması ve sorulara verilen yanıtlar ötesinde duyurulan bir konu da yeni anayasanın Türkçe metninin hazırlanmakta olduğu ve kısa zamanda Türkiye'de de edinilebileceği oldu.

EKİM' İN IŞIĞINDAN PANİĞE

Tüm baskılar ve engellemeler kampanyayı durduramadı.

Türkiye İşçi Partisi'nin 6 Kasım Pazar günü İstanbul Spor ve Sergi Sarayında düzenlediği "Ekim Devrimi ve Türkiye" toplantısı ile ilgili afişleri asan 98 parti üyesi, 30 Ekim gecesi gözaltına alındı. Tomsonlarla itile kakıla 2. Şubeye götürülen partililer, burada falakaya yatırıldı. Falaka işlemi uygulanırken bir kısmının göğüsleri üzerinde tepinildi. Daha sonra tuzlu suda yürütülen üyeler çeşitli küfür ve hakaretlere maruz kaldılar. Bu arada "cop sokma" tehditleri savurmaktan da geri durulmadı. Ertesi gün serbest bırakıldıkları saat 17.00'ye kadar partililerden 9'u elleri kelepçeli olarak şehir içinde ordan oraya dolaştırıldı. Aynı gün 26'sının işkence gördüğü adli tabip raporuyla saptandı.

HESAP SORULACAK

Bu yasa dışı uygulamalara başvuran gözü dönmüş sorumlular hakkında Parti olarak şikayetçi olundu. Her türlü engelleme girişimlerine rağmen partililer dayak ve işkenceye maruz kaldıklarını ifadeye koydurttular. O gece Emniyet 2. Şube Müdürlüğünde Nöbetçi Amiri olan Sadettin Tantan ve diğer personel hakkında adli kovuşturma için Cumhuriyet Savcılığına başvuruldu. Ayrıca aynı kişiler hakkında idari kovuşturma açılması için İstanbul Valiliğine de bir dilekçe verildi.

MC'NİN DOSYASI KABARIYOR

Bu uygulama Anayasa ve yasaların güvencesi altında olan parti çalışmalarının engellenmesi amacına yöneliktir ve ilgilileri ağır sorumluluklar altına sokar.

Bu tür anti-demokratik uygulamalar, bunların baş sorumlusu MC'nin dosyasını kabartmaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin ve tüm demokratik güçlerin demokratik hak ve özgürlüklerini savunup kullanarak yürüttükleri ve yürütecekleri kararlı mücadele ile MC'nin dosyası açılacak ve diğerleri yanında, anti-demokratik uygulamaların, cinayetlerin, işkencelerin hesabı da bir bir sorulacaktır.

TİP'İN AÇIKLAMASI

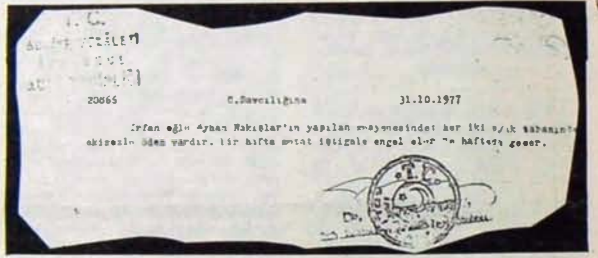
Partililerin maruz kaldıkları yasa dışı muameleler üzerine TİP İstanbul İl Örgütü geçtiğimiz hafta basına bir açıklama yaptı. İl Başkanı Can Açıkgöz tarafından yapılan açıklama şöyle:

"Partimizin 6 Kasım Pazar günü Spor ve Sergi Sarayında düzenlediği "Ekim Devrimi ve Türkiye Toplantısı" ile ilgili afişleri asan 98 üyemiz gözaltına alındı. Bu uygulama Anayasa ve yasaların güvencesi altında olan parti çalışmalarının engellenmesi amacına yöneliktir ve ilgilileri ağır sorumluluklar altına sokar. Üyelerimizin mutaden afiş asılan yerlerde yürüttükleri bu çalışmanın engellenmesi bir Anayasa suçudur.

"98 arkadaşımızın yasalara ve Anayasaya aykırı olarak gözaltına alınmaları ile de yetinilmemiş, parti üyelerimiz tomsonlar altında Emniyet 2. Şubeye götürülerek bu şubenin görevlilerince falakaya yatırılarak, işkenceye tabi tutulmuşlardır. Bu durum olaya müdahale eden İl Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve görevli avukat arkadaşlarımızca yerinde görülmüştür. Bu arkadaşlarımız halen gözaltında tutulmaktadır, bazılarının ise henüz nerede oldukları konusunda bilgi alınmamıştır.

"Sorumlular hakkında idari ve adli takibat açılması için gerekli başvurular yapılmaktadır ve çalışmaları yürütmekten bir an olsun geri durulmayacaktır. Ve şu bilinmelidir ki, bu tür anti-demokratik ve keyfi uygulamalar, bunların baş sorumlusu MC'nin dosyasını kabartmaktadır. Partimizin ve tüm demokratik güçlerin, demokratik hak ve özgürlükleri savunup kullanarak yürüttükleri ve yürütecekleri kararlı mücadele ile MC'nin dosyası açılacak ve diğerleri yanında anti-demokratik uygulamaların, cinayetlerin, işkencelerin hesabı bir bir sorulacaktır."

Bütün baskı ve engellemelere rağmen, TİP'in, geceyle ilgili afişleme çalışmaları sürdü. 98 Partilinin gözaltına alınma ve işkence görmesi olayından sonra, afişlemeye çıkan başka Parti üyeleri de gözaltına alındılar. İşkence girişimlerine bu kez rastlanmadı. Ancak yetkililerin geceden ürktükleri ve gecenin geniş bir kesime duyurulmasını ne pahasına olursa olsun engellemeye çalıştıkları bir gerçekti.

T. C.

20865 C.Savcılığına 31.10.1977

İrfan oğlu Ayhan Nakışlar'ın yapılan muayenesinde: her iki ayak tabanında ekimozlu ödem vardır. Bir hafta mutat iştigale engel olur ... haftada geçer.

Dr.

Hatay'da güçlü ses: "Kahrolsun faşizm"

Faşist tırmanışı ve 2.MC'nin uygulamalarını protesto amacıyla Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinde sürdürülen toplantılara bir yenisi daha eklenmiş, "Faşizmi ve Pahalılığı Protesto" toplantısı 30 Ekim'de Hatay'da gerçekleştirilmiştir.

Toplantı Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile birlikte 7 demokratik kitle örgütü temsilcileri tarafından düzenlenmiştir. Tolantıyı düzenleyenler arasında bulunan iki siyasal parti, TİP ve TSİP sözcüleri MC'nin baskı ve terörüne, faşist tırmanışa karşı uzun vadeli güç ve eylem birliği önerilerinde bulunmuşlardır.

FAŞİZM VE EMPERYALİZM HEPİMİZİN ORTAK DÜŞMANIDIR

Türkiye İşçi Partisi Hatay İl Başkanı Süleyman Galioğlu toplantının açış konuşmasını yapmıştır. Galioğlu, açış konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

"Bu toplantının anlamı sadece Faşizmi ve Pahalılığı protesto etmek değildir.

"Bir yandan aramızdaki dayanışma ruhunu faşizme ve onun diğer yüzü emperyalizme karşı ortak mücadelenin kaçınılmaz birliğini açık ve canlı olarak ortaya koymak diğer yandan daha ileri mücadeleleri bu ortak birlik ve dayanışmanın verdiği güç, çoşku içinde ulaşmaktır.

"Hepimiz arasında bu kapanılmaz birliğin temelleri vardır. Faşizm ve emperyalizm hepimizin ortak düşmanıdır.

"Burada toplanmakla Milliyetçi Cephenin temsil ettiği işbirlikçi faşist güçlere karşı mücadeleyi tek tek ayrı ayrı örgütler planında yeğlemiş olmanın ötesine geçen bir birlik ve dayanışma anlayışı içinde yürütmenin mümkün olduğunu bu yolda daha ileri atılımların başarılabileceğinide dost ve düşmana göstermiş oluyoruz.

"Çünkü ihtiyacımız olan birleşik mücadele hareketi, sürekliliği olan tek tek somut eylemler için oluşturulup ömrü bu eylemlerler sınırlı olmayan bir harekettir."

EMPERYALİZM VE FAŞİZMİ GERİLETMEK İÇİN

"Faşizme karşı güç ve eylem birliği Harekete katılan çeşitli kuruluşların kendi varlıklarının ve çalışmalarının sürdürüldüğü, ancak faşizme karşı birleşik hareketin kitlesel ve eş güdümlü olmasının sağlanabildiği bir harekettir.

"İhtiyacımız olan güç birliği, ileri biçimini alabileceği süre içinde günün acil görevlerin bir ölçüde de olsa karşılayabilen, içinde bulunduğumuz durumun ciddiyetine uygun, dağınıklığın sakıncalarının süratle azaltılmasını başarabilen bir güçbirliğidir.

"Bu toplantımız güç ve işbirliği yolunda atılmış bir adımdır. Her ileri adım faşizme ve emperyalizme karşı birleşik hareketi yurt çapında örgütlemede kazanılacak başarının bir parçasıdır.

"Her başarı, demokratik güçleri tümüyle daha güçlü kılacak, emperyalizmin ve faşizmin geriletilmesi ve giderek toplum yaşamımızdan yok edilmesi yolunda yeni atılımlar için olanak sağlayacaktır.

"Emperyalizme ve faşizme karşı bağımsızlık demokrasi mücadelesi işçi sınıfı mücadelesi ekseni etrafında verilecek uzun süreli bir mücadeledir. Uğrunda sürekli, tutarlı, sebatlı mücadele verilecek şerefli bir görevdir. Zafere ulaşacağımız güne kadar azimle sürdürerek başarabileceğimiz bir iştir. Yaşasın faşizme ve emperyalizme karşı örgütlü birleşik mücadelemiz.

"Kahrolsun faşizm."

DİĞER KONUŞMACILAR

TÖB-DER Hatay Şube Başkanı Ahmet Erdem konuşmasında özellikle MC'nin öğretmenler üzerindeki baskılarını somut örnekleri ile anlatmış, TÜM-DER Şube Başkanı Kemal Şat ise memurlara yönelik anti-demokratik uygulamalar üzerinde durmuştur.

Erdem ve Şat'tan sonra söz alan Armutlu Halk Derneği, Altınözü Halkevi Dursunlu Halk Derneği ve İşçi Kültür Derneği temsilcileri, somut örneklerle kendi çalışma alanlarındaki sorunları dile getirmiş, Türkiye İşçi Partisi Hatay İl sekreteri Nurettin Yakar da düzenlenen toplantının anti-faşist mücadele açısından uzun ve kısa dönemli önemi üzerinde durmuştur.

TİP İl Sekreteri Yakar, işbirlikçi burjuvazinin ve onun siyasal güçlerinin ekonomik ve siyasal hesaplarını sergilediği konuşmasında, daha sonra anti-faşist, demokratik güçlerin bugünkü zaafları üzerinde durmuş, konuşmasını, anti-faşist mücadelenin genel platformu üzerindeki açıklamalarla tamamlamıştır.

CHP'NİN DURUMU

TİP İl sekreteri Yakar, konuşmasının bir bölümünde CHP'nin tavrı üzerinde de durarak özetle şunları söylemiştir:

"Faşizme karşı mücadelede CHP'nin yeri vardır. Ama bu yere onlar kendiliklerinden gelmezler. Bunu somutlayalım. Biz bu toplantımızı oluşturmadan CHP'ye gittik. Bir kaç kez gittik. Onlar şu veya bu şekilde havada gerekçelerle bu toplantıya katılmadılar. Liderlerinin de çeşitli defalar bu tarz güç ve eylem birliği konusunda sözleri açık. Liderlerine göre "bizler aceleci solcuz, tahammülsüz soluz" veya "güçbirliği halkı bölmektir" Bu pasif, insiyatifsiz politikanın dünyada örnekleri çok görüldü. Almanya'da, İtalya'da, İspanya'da ve benzeri ülkelerde bu politika onları faşizmin demir ökçesinden kurtarmadı.

"Ancak bu eylemlerimiz ne kadar tutarlı ve emekçilerde ses verir hale gelirse, güçbirliği yolunda atılan adımlar ne kadar başarı ile gelişirse o zaman CHP'yi sol çizgide tutmak mümkün olacaktır. Yani Güçbirliği yolunda atılcak adımların başarısı ve geliştirilmesi mutlaka CHP'yi etkileyecektir. Bir yandan tabandan eylemlere katılma yönünde baskı gelecek, öte yandan yerel birimlerden katılmalar olacaktır.

"Eskişehir-Giresun'da bu tür toplantılara CHP de katılmıştır. Bu katılmaları daha da geliştirmek görevimizdir."

Düzenlenen toplantıda TSİP il sekreteri Ali Biçer de söz almıştır. Ali Biçer de, konuşmasında 2. MC'nin anti-demokratik uygulamaları üzerinde durmuştur.

Konuşmacıların yanısıra İşçi Kültür Korosu, şairler ve mahalli ozanların da katıldığı toplantı "Kahrolsun Faşizm", "Bağımsız Türkiye" sloganları ile sona ermiştir. Baştan sona dolan toplantı salonunda bulunanların dışında, geniş bir kitle de toplantıyı dışarıdan izlemiştir.

KAPILANLAR

işkence gören bir partilinin durumu

Saadettin Tantan

Karanlığın Tantanası

YÜRÜYÜŞ okurları hatırlayacaklardır. İstanbul Asayiş Şubesi Müdür Muavini'nin önüne gelene sille tokat girişmesi "pespaye basın"da fotoğraflarla yer almıştı. İçişleri Bakanı Korkut Özal'ın "ipek" ve "kadife"den söz ettiği günlerin hemen ardından olmuştu bu. Yine "pespaye basın"da, birinci sayfada bir kovboyun renkli fotoğrafları yer aldı aynı günlerde Fotoğraftaki kişinin aslında kovboy olmayıp, İstanbul'un yeni ekipler amiri olduğunu fotoğraf altını okumadan anlamak imkansızdı. Sadettin Tantan adlı bu memurun daha sonra İstanbul kabadayılarının zoruyla görevden alındığını da yine aynı gazetelerin birinci sayfalarından öğrendik.

Karanlık yeraltı dünyasının yasa tanımazlığı bilinen birşey. Yasa tanımazlığın yalnızca yeraltı dünyasının karanlığına özgü olmadığını, bugün ulaştığı boyutları da örnekleriyle yaşıyoruz.

Karanlık da, karanlığın kovboyları da çıktıkları yere geri dönecekler. Başka yolu yok.

Brejnev: Tüm başarı ve zaferler Partiye bağlıdır

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi, SSCB Yüksek Sovyeti ve RSFSC Yüksek Sovyeti'nin Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 60. yıldönümü dolayısıyla 2 Kasım'da Kremlin'de yaptıkları ortak tören toplantısında konuşan SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyum Başkanı Leonid Brejnev, yığınların tarihsel yaratıcılığının sonucu olarak SSCB'de gelişmiş bir sosyalist toplum kurulduğunu, bu toplumun halen varlığını sürdürdüğünü ve mükemmelleştlğini belirtti. Ekim Devrimi'nin öncelikle tarih aracılığıyla ve Rusya'nın somut koşullarıyla ortaya çıkan sorunları çözümlediğini söyleyen Brejnev, yine de bunların temeli bakımından yalnızca yerel değil, toplumsal gelişme akışının tüm insanlığın önüne koyduğu ortak sorunlar olduğunu sözlerine ekledi.

PARTİNİN ZAFERİ

Brejnev sözlerini şöyle sürdürdü: "Ekim Devrimi'yle birlikte emekçi insanların önünde ilk kez sömürüye son verme ve ekonomik kölelikten kurtulma olanağı çıkmıştır. Üretim anarşisi, yerini bilimsel ve planlı ekonomi yönetimine bırakmıştır. Gerikalmış bir ülke tarihsel bakımdan en kısa sürede çok gelişmiş bir endüstri ve kollektif tarım ülkesi haline gelmiştir. Kültür devrimi, ülkedeki politik devrimin doğal bir devamı olmuştur. Ulus sorununun çözümlenmesi Ekim Devrimi'nin kazanımları arasında önemli bir yer işgal etmektedir. Yeni tarihsel bir insan topluluğu; Sovyet halkı oluşmuştur.

"Sosyal eşitlik ve adalet ilkelerinin sağlama bağlanması Ekim Devrimi'nin en önemli kazanımı olmuştur. Sovyet insanlarının içinde yaşadıkları ve çalıştıkları koşullar sürekli olarak iyileştiriliyor. Geçenlerde yeni Sovyetler Birliği Anayasası kabul edildi. Yeni Anayasa, Sovyet ülkesinde yapılan tüm değişikiik ve reformların öncelikle her insana gerçekten insanca yaşama koşulları sağlamaya yönelik olduğunu bir kez daha kanıtladı."

L.İ. Brejnev, konuşmasının ilk bölümünün sonunda Sovyet insanlarının tüm başarılarını ve zaferlerini partiye bağladıklarını belirtti. Partinin, emekçilerden sonsuz güven gördüğünü sözlerine ekledi.

ENTERNASYONALİZMDEN KOPMANIN MALİYETİ AĞIRDIR

Konuşmanın Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin uluslararası önemine ayrılan ikinci bölümünde, L. Brejnev, Ekim Devrimi'nin çağımızın çebresini belirleyen uluslararası sonuçlarından en önemlisinin dünya sosyalist sisteminin doğuşu ve gelişimi olduğunu belirtti:

"Sosyalizm yoluna adım atan ülkelerden her biri, sosyalist devlet sorunlarını; sosyalist endüstrinin gelişimine,köylülerin birleştirilmesine ve halk yığınlarının yeni baştan ideolojik eğitimine ilişkin sorunları kendine özgü bir biçimde çözümledi. Ancak, yaşamın gösterdiği gibi, sosyalist devrimin ve sosyalist kuruluşun köklü ve ayrılmaz ortak özellikleri ortada durmakta ve gücünü korumaktadır."

L.İ. Brejnev, daha sonra, dünya sosyalizminin elinde, Marksist-Leninist doğrultudan ayrılmanın, proleter enternasyonalizminden kopmanın kaçınılmaz şekilde başarısızlıklar ve halk için ağır deneyler haline dönüşeceğini kanıtlayan ayrı bir deneyim bulunduğunu belirtti. Brejnev, Çin'in buna iyi bir örnek olduğunu ekledi.

Brejnev SSCB-Çin ilişkileri konusunda şunları sözlerine ekledi:

"Şimdi kapitalist ülkelerdeki bazı kişiler, açıkça Çin Halk Cumhuriyeti ve Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler arasındaki bugünkü çelişkilerin ve uzaklaşmanın uzun süre devam edeceği ve gelecekte daha da şiddetleneceği üzerinde hesaplar yapıyorlar. Bunun uzağı görmeyen bir politika olduğunu düşünüyoruz. Bizim Sovyet-Çin ilişkilerinin normalleştirilmesi konusunda birçok kereler yaptığımız öneriler geçerliliğini korumaktadır."

L.İ. Brejnev, Ekim Devrimi'nin zafer kazanması uğrundaki mücadele deneyiminin devrimci faaliyette yeni müttefikler kazanmak için taktik ve uzlaşınaların değiştirilmesinin tamamlyle olanak dahilinde olduğunu belirtti. Ancak Brejnev başka bir husustan, taktik kazanç elde etmek amacıyla ilkelerin hiç bir şeklide feda edilemeyeceği hususundan da emin olduklarını sözlerine ekledi.

BARIŞ İÇİN MÜCADELE

L.İ. Brejnev, daha sonra, şimdi en ivedi görevin, dünyayı kaplayan silahlanma yarışını durdurmak olduğunu söyledi.

"Nükleer savaş tehdidini büyük ölçüde azaltmak ve daha sonra da ortadan kaldırmak istiyoruz. Köktenci bir adım atmayı öneriyoruz: Nükleer silah üretiminin tüm devletler tarafından aynı anda durdurulması konusunda anlaşmaya varmak gerekir. Nükleer silaha sahip devletler, biriktirimiş yedeklerin tam, 'yüzde yüz' ortadan kaldırılmasına doğru ilerleyerek bu yedekleri yavaş yavaş azaltma yükümlülüğünü aynı anda üzerlerine almalıdırlar.

"Söz konusu olan nükleer silah denemelerinin yasaklanması işinin sonuna dek götürülmesi, böylesi deneylerin sadece atmosferde, uzayda ve su altında değil, toprak altında da yapılmamasıdır. Tüm nükleer silah denemelerinin belirli bir süre için yasaklanmasının yanısıra barışçı amaçlarla yapılacak nükleer patlamalara ilişkin moratoryumun ilan edilmesi konusunda anlaşmaya hazırız."

Leonid Brejnev, konuşmasının sonunda, Ekim Devrimi'nin kazanımlarının, sosyalizmin olanaklarının zamanımızda insanlığın gelecekteki ilerlemesi için en sağlam güvence olduğunu söyledi: "Ekim Devrimi, emekçi yığınlarının iradeleri ve elleriyle yirminci yüzyıl üzerinde dalgalandırdıkları büyük değişimler sancağıdır."

Mehmet AKÖZER

BÜYÜK EKİM D

Büyük Ekim Devrimi'nin 60. yılına ulaşmanın heyecanını, bütün dünya işçi sınıfı ve tüm ilerici güçlerle birlikte yaşıyoruz. Bugünün önemini kavramak ve kavratmak, bütün dünyada ve ülkemizde, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri içinde yer alan tüm güçlerin vazgeçilemeyecek bir görevidir. Büyük Ekim Devrimi, üzerinden ancak yüzyıllara sığdırabilecek bir 60 yılın geçmesine rağmen, bugün de insanlığın en güncel sorunlarının çözümünde bir kılavuz niteliğini korumaktadır. Korumanın da ötesinde, Ekim Devrimi'nin insanlığın geleceği üzerinde oynadığı rol günümüzde daha da artmış durumdadır. Yeryüzünde barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi daha ileri boyutlara ulaştıkça, Ekim Devrimi'nin insanlık tarihindeki büyük devrimci ve dönüştürücü rolü sürekli olarak daha ileri boyutlarda ortaya çıkacaktır.

YENİ BİR ÇAĞ: KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME GEÇİŞ ÇAĞI

V.I. Lenin'in ve O'nun partisinin önderliğinde başarıya ulaşan Ekim Sosyalist Devrimi'nin tarihsel önemi, hiç kuşkusuz, insanlığın gelişmesinde yepyeni bir çağı başlatmış olmasında yatmaktadır. Bu çağ, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Ekim Sosyalist Devrimi'yle birlikte, bugüne kadar insanlığın gördüğü bütün toplumsal düzenlerden farklı olarak, insanın insan tarafından sömürülmesini ebediyen ortadan kaldıran bir toplumsal sistemin kuruluşu başlamıştır. Ekim Devrimi, milyonlarca ezilen ve sömürülen kitlelerin bağımsız ve yaratıcı gücünü harekete geçirerek, onları tarihin bilinçli kurucuları haline getirmiştir. Rusya'da iktidarı ele geçiren işçi ve köylüler, sosyalist devleti emperyalizmin ve iç gericiliğin saldırılarına karşı ayakta tutmayı başarmışlar, onu, dünyanın en güçlü devletlerinden biri haline getirmişlerdir.

Ancak, Ekim Devrimi'nin önemi, asla Rusya ile sınırlı değildir. Ekim Devrimi'nin başlattığı kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı, bütün dünyayı içine alan bir köklü ve devrimci dönüşümler sürecidir. Ekim Sosyalist Devrimi'nden sonra, kapitalist sisteme bağlı bütün ülkelerde işçi sınıfının ve sömürülen emekçi kitlelerin devrim mücadelesi yeni bir aşamaya ulaşmış, kapitalist sistemi bir bütün olarak zayıflatan boyutlara ulaşmıştır. Sömürünün bütün dünyada ortadan kalkmasına kadar sürecek olan, birer birer kapitalist ülkelerin kapitalist dünya sisteminden koparak sosyalizmin kuruluşuna geçmeleri süreci başlamıştır. SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Leonid Brejnev'in 2 Ekim'de kutlama törenlerine katılan heyetler önünde yaptığı konuşmada belirttiği gibi "Ekim Devrimi' nin günümüze gelen en büyük mirası dünya sosyalist sistemidir."

KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME GEÇİŞ NESNEL YASALARA BAĞLIDIR

Lenin, Ekim Devrimi'nin taşıdığı uluslararası önemin, sadece Devrim'in bir takım özelliklerinin, diğer tüm ülkeler üzerinde etkide bulunmasıyla sınırlı olmadığını özellikle belirtmiştir. Lenin'e göre Ekim Devrimi, daha dar ve daha önemli bir anlamda uluslararası önem taşımaktadır. Bu da, Ekim Devrimi'nin uluslararası geçerliliğe sahip olması, diğer bir deyişle, "Rusya'da olanların uluslararası ölçüde tekrarlanmasının tarihsel bakımdan kaçınılmaz olması"dır. "Devrimimizin belli temel özelliklerinin bu önemi taşıdığı kabul edilmelidir." (V. I. Lenin, Collected Works, C. 31, s. 21). Ekim Sosyalist Devrimi'nin, bu ikinci anlamda da uluslararası önem taşıdığını, son altmış yılın olayları kesin olarak doğrulamıştır.

Ekim Devrimi'nin uluslararası geçerliliği, O'nun, yalnız Rusya'da ortaya çıkan koşullara bağlı olmadığı gerçeğine dayanmaktadır. Dünyadaki ilk muzaffer sosyalist devrimin Rusya'da gerçekleşmesi, 1917'de Rusya'da ortaya çıkan koşulların bir sonucudur ama, Ekim Devrimi, toplumların o güne kadarki nesnel gelişmesi tarafından hazırlanmış ve gündeme getirilmiştir. Lenin'in ve O'nun partisinin büyük başarısı, kapitalizmin ulaştığı en son aşama olan emperyalizm döneminde dünya kapitalist sisteminin tümünde proleter devrimlerinin kaçınılmaz ve mümkün hale geldiğini saptamış olmalarında ve bu koşullarda işçi sınıfına düşen görevleri bilimsel olarak çözümlemelerindedir. Ekim Devrimi, Lenin'in ve Partisinin, emperyalizmin sosyalist devrimin arifesi olduğu ve işçi sınıfının, yeni tip partisinin önderliğinde, dünyanın en geri ülkelerinden birinde bile iktidarı alabileceği yolundaki bilimsel önermesinin doğruluğunu kanıtlamıştır.

Lenin, Rusya'da sosyalist devrimin gerçekleşmesini, ülkesinin, kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla bütün dünyada kaçınılmaz hale gelen sosyalizme geçiş sürecinin başlamasını zorunlu kılan koşulları barındırmasına dayandırıyordu. Şubat devriminden sonra zorunlu sürgününden dönerek Petrograd'a gelen ve görevin, kitleleri sosyalist devrim için seferber etmek ve hazırlamak olduğunu bildiren Lenin, Parti programının değiştirilmesi için hazırladığı öneride de şu değerlendirmeye yer veriyordu:

"Genel olarak dünya kapitalizminin gelişmesinin olağanüstü ölçüde yüksek düzeyi; tekelci kapitalizmin serbest rekabetin yerini alması; bankalar ve aynı zamanda kapitalist şirketler tarafından, üretimin ve paylaşımın sosyal düzenlemesinin bir aygıtının oluşturulması; kapitalist tekellerin gelişmesinin sonucu olan fiyat yükselişleri ve işçi sınıfının patron sendikaları tarafından artan ölçüde baskı altına alınması ve işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesinin büyük zorlukları; emperyalist savaşın doğurduğu dehşet, felaket, yıkım, barbarlık: Bütün bunlar kapitalizmin, evriminin bugünkü düzeyinde, proleter, sosyalist devrimin çağına dönüşmesinin nedenleridir.

"Bu çağ başlamıştır...

"Nesnel koşullar, içinde yaşadığımız dönemin gündemine, proletaryanın, sosyalist devrimin temelini oluşturan ekonomik ve politik önlemleri uygulamak üzere siyasal iktidarı ele geçirmeye bütün alanlarda doğrudan doğruya hazırlanmasını getirmektedir." (V.I.Lenin, Oeuvres, C.24, s.482-483).

DEVRİMCİ BİR BUNALIMIN VARLIĞI ZORUNLUDUR

Ekim Devrimi'nin başarısı, yalnızca devrimin koşullarının kapitalizmin dünya ölçüsündeki gelişmesince yaratılmış olmasıyla açıklanamaz. Lenin ve Bolşevikler, Ekim Devrimi öncesinde olduğu gibi sonrasında da, sadece sosyalizme geçişin maddi ön koşullarının varolmasından hareketle, sosyalist devrimi hemen gerçekleştirmek düşüncesiyle girişilecek maceracı atılımların karşısına çıkmışlardır. Sosyalist devrimin başarıya ulaşmasının, sosyalizme geçişin maddi ön koşullarının yanısıra, devrimci bir durumun varlığını da gerektirdiğini her zaman belirtmişlerdir. Devrimci bir durum, diğer bir deyişle devrimci bir bunalım olgunlaşmadan, iktidarı burjuvazinin elinden almaya yönelik her girişim başarısız kalmaya mahkumdu.

Lenin ve Bolşevikler, devrimci bir bunalımı, iktidardaki sömürücü sınıfların toplumu yönetemez duruma düşmeleri, sömürülen kitlelerin ise yönetilemez duruma girmeleri olarak tanımlıyorlardı. Ancak, devrimin başarısı için bu koşullar da yeterli değildi. İşçi sınıfının çoğunluğunun, giderek emekçi kitlelerin çoğunluğunun, proletaryanın devrimci öncüsünün etrafında birleşmiş olması gerekiyordu. Şubat'ta Çarlığın yıkılmasından sonra yoğunlaşan sınıf mücadeleleri, burjuvazinin gerçekte sadece görünüşte bir iktidara ve güce sahip olması, emperyalist savaşın sürekliliğinin derinleştirdiği çelişkiler, kitlelerin burjuvaziyle işbirliği yolunun açmazını bu çelişkiler içinde kavramaları Rusya'yı emperyalist zincirin en zayıf halkası haline getirmiş ve devrimci bunalımı olgunlaştırmıştı. Lenin ve Partisi, ülkedeki bu koşulları değerlendirerek kitleleri zamanında devrime doğru yöneltme başarısını göstermişlerdir.

"KİME ÇOK VERDİYSEK, ONDAN ÇOK ALACAĞIZ"

Lenin, Rusya'da sosyalist devrimin başarısını olanaklı kılan koşulları, "Üçüncü Enternasyonal ve Tarihteki Yeri" adlı çalışmasında şöyle sıralıyordu: Birincisi, Çarlık monarşisinin 20. yüzyıl Avrupa'sı içindeki olağanüstü politik geriliği, kitlelerin devrimci bir atılımını yaratmıştı. 1905'teki ilk burjuva demokratik devrimi de bunun bir belirtisiydi. İkincisi, Rusya'nın geriliği, "burjuvaziye karşı gelişen proleter devrimi ile büyük toprak sahiplerine karşı gelişen köylü devrimini özgün bir biçimde yoğurmuştu." Lenin'e göre, Bolşevikler 1917 Ekim'inde, bu noktadan hareket etmişlerdi ve başka türlü davranışlardı başarıya ulaşmaları olanaksızdı. Üçüncüsü, 1905 devrimi işçi ve köylü kitlelerinin politik eğitimine büyük katkıda bulunmuştu. Lenin'e göre, 1905'in bu "genel prova" olmadan, 1917 Şubat'ındaki burjuva ve Ekim'indeki proleter devrimleri başarıya yine ulaşamazdı. Dördüncü koşul, devrimin emperyalistlerin saldırıları karşısında ayakta

durabilmesine ilişkindi. Rusya'nın coğrafi koşulları, ileri kapitalist ülkelerin askeri üstünlüğüne rağmen tutunma olanağını vermişti. Beşincisi, proletaryanın köylülüğe karşı takındığı tutum burjuva devriminden sosyalist devrime geçişi kolaylaştırmış, kent proleterlerinin köylerdeki yarı-proleterler, yoksul emekçiler üzerindeki etkisine olanak sağlamıştı. Altıncısı, grev hareketlerinin büyük okulu ve Avrupa'daki kitlesel işçi hareketinin deneyimi, devrimci bir durum ortaya çıktığında "Sovyetler" tipinde bir örgütlenme biçiminin doğmasını sağlamıştı. (V.I. Lenin, Collected Works C. 29, 310-311).

Bütün bu koşullar, Şubat-Ekim ayları arasında, Rus proletaryasının dünya işçi sınıfının en deneyli, en hazırlıklı ve en başarılı önderliğe sahip kolu olarak ortaya çıkmasının temelinde yatıyordu. Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi, uluslararası işçi sınıfı hareketinin mücadelesinin deneyimlerini yaratıcı bir ruhla çözümlemiş ve genelleştirmişti. Lenin ve Partisi, uluslararası işçi sınıfı hareketini İkinci Enternasyonal döneklerinin revizyonizminden kurtararak ona *devrim* yolunu gösteren tek parti durumundaydı. Rusya kapitalist dünya sistemi içinde işçi sınıfı mücadelesinin ve devrimci hareketin en yüksek noktaya ulaştığı ülke durumundaydı. Lenin, Rus proletaryasının, yalnız onun elinde bulunan bu en geniş olanaklarla, dünya işçi sınıfına karşı da en büyük sorumluluğu taşıdığını şu sözlerle dile getiriyordu:

"Kuşku duyulamaz. Dünya proleter devriminin eşiğindeyiz. Ve bütün ülkelerin proleter enternasyonalistleri arasında yalnız bir Rus Bolşeviklerinin elinde bir ölçüde özgürlük olduğuna göre -legal bir partimiz ve yirmi kadar gazetemiz var, iki başkentin de İşçi ve Köylü Vekilleri Sosyalistleri bizim yanımızda ve bir devrim anında halkın çoğunluğunun desteğine sahibiz- "Kime çok verdiysek, ondan çok alacağız" deyişini biz yerine getirebiliriz ve doğrusu yerine getirmek zorundayız." (V.I. Lenin, Collected Works, C. 26, s.77).

EKİM DEVRİMİNİN ZAFERİ LENİNİZMİN ZAFERİDİR

Büyük Ekim Sosyalist Devrimi, yalnız insanlığın ilerlemesinde yeni bir çağı başlatmakla kalmamış, aynı zamanda, bu yeni çağın itici gücü olan işçi sınıfının elindeki bilimsel sosyalizm silahının gücünü de kanıtlayarak, devrimci harekete yeni bir hız kazandırmıştır. Ekim Devrimi, bilimsel sosyalizmin Marx ve Engels tarafından ortaya konan ilkelerini, emperyalizm çağına ve proleter devrimlerine uygulayarak geliştiren

VRİMİ 60 YAŞINDA

Lenin'in devrimci teorisinin, Leninizmin geçerliliğini kanıtlamıştır. Ekim Devriminin uluslararası öneminden söz ederken, bunun, Leninizmin ilkelerinin bàyata geçirilmesi ve doğrulanmasıyla ilgili yönü asla dikkatten kaçırılmamalıdır. Ekim Devrimi'nin zaferi, bütün dünyada işçi sınıfı hareketinin ideolojik ve politik olarak sağlamlastırılmasında baslıca rolü oynamıştır. Ekim Devrimi'nin zaferi üzerine kurulan Üçüncü Enternasyonal yeni bilimsel sosyalist partilerin doğuşunda, mücadelesinde ve güçlenmesinde tarihsel bir öneme sahiptir.

EKIM DEVRIMI PARTI ÖGRETISININ GEÇERLİLİĞİNİ KANITLAMIŞTIR

Ekim Devrimi, işçi sınıfının sosyalizmi hedef alan mücadelesinin, ancak bilimsel sosyalizm silahıyla donanmış, çelik disiplinli, kitlelere bağlı, yeni tipte bir parti önderliğiyle zafere ulaşabileceğini göstermiştir. Lenin ve Bolşevikler'in, Partinin önderliği yerine kendiliğindenliği koyan, işçi sınıfının partisini kitlelerin kuyruğuna takmayı amaçlayan, Parti'ye gevşek bir yapıyı aşılamaya çalışan oportünistlere karşı mücadelesinin baklılığı kesin olarak ortaya çıkmıştır. Ekim Devrimi'nden sonra, İkinci Enternasyonal'da toplanan oportünist partilerin, işçi sınıfının kurtuluş mücadelesine önderlik etme gücünden yoksun olduğu çok daha geniş çevreler tarafından kavranmıştır.

O günden bugüne kadar, klasik tipteki sosyal demokrat partilerin hiç birinin, burjuvazinin ve diğer sömürücü güçlerin iktidarına son vererek, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere kurtuluş yolunu açtığının bir örneği bile görülmemiştir. Buna karşılık, Ekim Devrimi'nin açtığı yolda ilerleyen, Lenin'in yeni tipte parti için koyduğu ilkelere dayanarak gelişen pekçok bilimsel sosyalist parti, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere gerçek kazanımları sağlamış, sosyalist devrimi zafere ulaştırmış ve işçi sınıfıyla birlikte tüm toplumun sınırsız gelişimi için gerekli koşulların yaratılmasına öncülük etmiştir.

EKİM DEVRİMİ VE SOSYALİST DEVRİM TEORİSİ

Ekim Devrimi'ni başarıya ulaştıran bilimsel sosyalist strateji ve taktik ilkeleri arasında, Lenin'in sosyalist devrim teorisi büyük bir yer tutar. Lenin'in, emperyalizm çağının koşullarını çözümleyerek ve dünya işçi sınıfı hareketinin deneyimlerini genelleştirerek geliştirdiği sosyalist devrim teorisi, uzun yıllar, bilimsel sosyalizm ile oportünizm arasındaki mücadelenin odak noktalarından biri olmuştur. Rusya'da menşeviklerin, sosyalist-devrimcilerin, Troçkistlerin devrim sorununa yaklaşımları, iktidarı alan işçi sınıfının ve yoksul köylülerin karşısında onları emperyalizmle ve gerici burjuvaziyle aynı safa sokmuştur.

YÜRÜYÜŞ'ün diğer sayfalarında Ekim Devrimi' nin hemen ertesinde Ekim Devrimi hakkında yapılan çeşitli değerlendirmeler, devrimin geleceği konusundaki çeşitli tahminler yer alıyor. Bunlar arasında bir Kautsky'nin, Ekim Devrimi'nin zaferi konusunda emperyalizmin sözcüleriyle yaklaşık aynı değerlendirmeyi yaptığını farketmemek olanaksızdır. Kautsky de, bütün emperyalistler ve gericiler gibi, Ekim Devrimi' nin ve Sovyet iktidarının birkaç ay, birkaç yıldan fazla yaşayamayacağını inananlar arasındadır. Bu tutum, yalnızca Kautsky'ye özgü değildir. Gerçekte, Şubat devriminden hemen sonra, Sovyet'lerde sahip oldukları çoğunluktan yararlanarak iktidarı burjuvaziye teslim eden menşeviklerin ve sosyalist devrimcilerin; Ekim Devrimi'nin "ideal yoldan bir sapma olarak" başarıya ulaşabildiğini iddia eden Troçki'nin ve Troçkistlerin tutumu da bundan farklı değildir.

Yukarda da değinildiği gibi, Ekim Devrimi'ni başarıya ulaştıran Lenin ve Bolşevikler, emperyalizm döneminde bütün kapitalist dünya sisteminde ve Rusya'nın somut koşullarında, sosyalist devrimin zaferinin kaçınılmazlığına ve olanaklılığına olan inançlarıyla diğer bütün politik güçlerden ayrılıyorlardı. Bu, boş bir inanç değil, bilimsel temellere dayanan bir inançtı. Lenin'in geliştirdiği "sosyalist devrim teorisi", bu bilimsel temeli oluşturuyordu. Lenin'in sosyalist devrim teorisinin birinci unsuru, emperyalizmin sosyalist devrimin arifesi olduğu teziydi. Ancak, bu tez ancak diğer temel ilkelerle bütünleştiği zaman gerçek içeriğine kavuşuyordu.

60. Yıl tüm insanlığa kutlu olsun

EKIM DEVRİMİNİN İLKELERİ YAŞIYOR

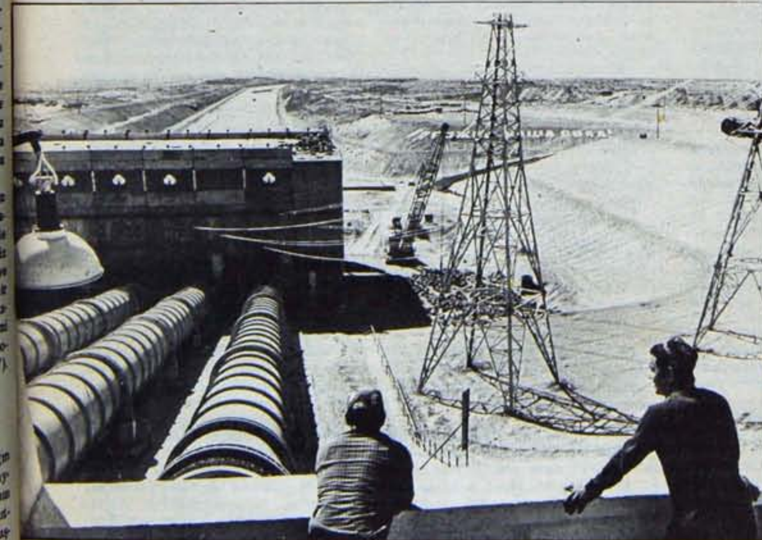
Birinci olarak, Lenin, eşitsiz gelişmenin kapitalizmin değişmez yasalarından biri olduğunu, emperyalizmin bu yasanın işleyişini daha da hızlandırıp güçlendirdiğini saptamıştı. Buna göre, kapitalizmin çelişkilerinin derinleşmesinin ve işçi sınıfının ve müttefiki güçlerin hareketinin iktidarı alacak ölçüde yükselmesinin hızı, bütün kapitalist ülkelerde birbirinden farklı olmak zorundaydı. Böylece Lenin, sosyalist devrimin bütün kapitalist ülkelerde aynı anda değil, önce bir ya da birkaç kapitalist ülkede zafere ulaşmasının söz konusu olduğu sonucuna ulaşıyordu. Sosyalist devrimin zaferinin en çok olanaklı olduğu ülke ya da ülkeler ise emperyalizmin ve kapitalizmin çelişkilerin en keskin ölçüde odaklaştığı ülke ya da ülkeler olmak durumundaydı.

İkinci olarak, Lenin, sosyalizme geçişin zorunlu bir ön ekonomik koşullar zincirini gerekli kılmasına rağmen, sosyalist devrimin kaçınılmaz olarak kapitalizmin en çok gelişmiş ülkelerde gerçekleşebileceği tezine karşı çıkıyordu. Lenin'in bu gözlemi, sosyalist devrimin nesnel ve öznel koşullarını, toplumsal gelişmenin yasalarını değerlendirerek çözümlemesine dayanıyordu. Lenin böylece "devrimci bunalım" ya da "devrimci durum" kavramına ulaşmıştı.

Üçüncü olarak, Lenin, emperyalizm çağında işçi sınıfının kapitalist toplumdaki bütün demokratik hareketleri tek bir akım halinde birleştirerek burjuva demokratik devrimin öncülüğünü de elde ettiğini ortaya koymuştu. Buna göre, işçi sınıfının burjuva demokratik devrimde öncülüğünü gerçekleştirmesi ile, burjuva demokratik devrimin iktidarı burjuvazinin eline bırakmadan sosyalist devrime dönüşmesi söz konusuydu.

İşçi sınıfının gerek burjuva demokratik devriminde, gerekse sosyalist devrimdeki öncülüğü, Lenin'in sosyalist devrim teorisinin en kritik noktasını oluşturuyordu. Lenin'in sosyalist devrim öğretisi, işçi sınıfının, kendisinin burjuvaziye karşı mücadelesi ile başta emekçi köylülüğün ve diğer küçük burjuva tabakaların gericiliğe karşı mücadelesini birleştirmesini zorunlu kılıyordu.

Lenin'in sosyalist devrim öğretisinin unsurlarını sadece bu kadarla tamamlamak kuşkusuz mümkün değildir. Ancak bu ilkeler, Ekim Devrimi'nin başarısında Lenin'in Partisi'nin işçi sınıfını ve halkın çoğunluğunu sosyalist devrime yöneltebilmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. Devrim'e yan çizen, ya da ona cephe alarak emperyalizmin ve gericiliğin safına geçen bütün akımlar ise, Lenin'in sosyalist devrim teorisinin önermelerinin karşısında aldıkları tavırla kaderlerini belirlemişlerdir. Sosyalist devrimin başarısının olanaklılığını reddedenler, bu umudu taşıyan emperyalizmle ve gericilikle birlikte ağır bir darbe yemişlerdir. Altmış yıl sonra bugün Ekim Devrimi, etkisini hergün dünyanın yeni köşelerine doğru genişleterek sürdürmektedir.

Sosyalist toplumun ileri aşamalarına doğru

Türkiye'deki ilerici örgütlerle dayanışma pekişmiştir

KIBRIS TÜRK AMME MEMURLARI SENDİKASI SEKRETERİ AHMET ZEKİ KIBRIS'TA SENDİKAL ALANDAKİ GELİŞMELER VE TÜRKİYE'DEKİ İLERİCİ ÖRGÜTLERLE İLİŞKİLER KONUSUNDA YÜRÜYÜŞ'ÜN SORULARINI YANITLADI. AHMET ZEKİ İLE YAPILAN GÖRÜŞMEYİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ:

Türkiye'de bulunuşunuz, özel bir nedene mi dayanıyor?

Türkiye'de TÜM-DER'in II. Olağan Genel Kurulu'na yaptığı davet üzerine bulunuyorum. Sendikamı temsilen geldim. Türkiye'ye bu gelişim benim için gerçekten çok yararlı oldu. TÜM-DER kongresinde dile getirilen görüşlerden, yapılan eleştirilerden, aynı dalda uğraş veren bir kişi olarak çok şey kazandım. Hiç kuşkusuz tüm bunlar Kıbrıs'taki çalışmalarımızda ve verdiğimiz uğraşta bizler için yararlı olacaktır.

TÜM-DER'le olan ilişkilerinizi özetleyebilir misiniz?

Türkiye'deki sendikalar ile ilişkilerimiz, bundan üç yıl önce DİSK'le yaptığımız yazışmalar ile başladı. Geçtiğimiz Şubat ayına kadar, ilişkiler yalnızca yazışma düzeyinde sürdü. Bu yılın Ocak ve Şubat aylarında Kıbrıs'ta uyguladığımız grevlerden sonra Türkiye'deki ilerici sendikalar ve demokratik kitle örgütleri ile dayanışma gereği ve zorunluluğu daha açık olarak ortaya çıktı.

Bundan hareket ederek bu yılın Şubat ayında DİSK'le ilk resmi temasımız gerçekleşti. Bundan sonra Ankara'da Sosyal-İş, Genel-İş, TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED başkanları ve yetkilileri ile temaslarımız oldu. Amacımız, bu kardeş örgütler aracılığı ile sorunlarımızı ve Kıbrıs Türk Federe Devletindeki uygulamaları Türkiye kamuoyuna duyurmak, destek sağlamaktı. Hiç kuşkusuz sözünü ettiğimiz örgütlerle olan ilişkiler, bize başka birçok alanda deneyim ve bilgi kazandırdı.

Amaçlarınıza ne ölçüde ulaşabildiniz? Sözünü ettiğiniz örgütlerin size yaklaşım biçimlerinden söz eder misiniz?

DİSK yetkilileri ile yaptığımız görüşmelerde, DİSK'in maddi bazı sorunlar içinde olduğu öne sürüldü ve somut bir sonuca gidilemedi. Yaptığımız önerilerin yetkili kurullarda görüşüleceği ve sonucun bize yazılı olarak bildirileceği söylendi. Bunun için, bizim yazılı bir başvuru yapmamızı da istemişlerdi. Ancak bugüne kadar sendikamıza olumlu yada olumsuz herhangi bir yanıt verilmiş değil.

Bunlara karşın, Ankara'daki temaslarımızda bizim için gerçekten yararlı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Özellikle Sosyal-İş, TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED yetkilileri ile yaptığımız görüşmelerde, gerektiğinde maddi desteğin de gösterilmesine kadar bizlere her türlü yardımın yapılacağı konusunda prensip anlaşmasına vardık.

Geçtiğimiz hafta, Vatan gazetesinde, sendikanızın yeni bir greve hazırlandığı, bu nedenle de Türkiye'deki bazı örgütlerle dayanışma çağrısında bulunduğunuz yolunda haberler çıktı. Bu konuyu açıklayabilir misiniz?

Bildiğiniz gibi sendikamız bu yılın Ağustos ayında hükümet ile olan uyuşmazlığın çözümlenememesi üzerine süresiz olarak grev uygulamasına gitmiştir. Hükümet ise başta çeşitli polis yöntemleri olmak üzere anti-demokratik baskılarla grevi durdurmak, kırmak yoluna gitmiştir. Sözünü ettiğimiz uygulamalar sorgulara ve işten el çektirmelere kadar vardırılmıştır.

Bütün bunlara karşılık grev başarı ile sürmüş, herhangi bir çözülme olmamıştır. Hükümet grev uygulamasındaki disiplini, kararlılığı ve başarıyı görünce, sendikamızla anlaşmak zorunda kalmıştır. Ancak hükümet, bu anlaşmaya rağmen, varılan anlaşmanın hükümlerini, birkaç madde dışında, uygulamaktan kaçınmaktadır. Bu durumun devam etmesi halinde hiç kuşkusuz haklarımızın hayata geçirilmesi yolunda yeni bir grev uygulamasına gideceğiz.

Türkiye'deki örgütlere yaptığımız dayanışma çağrısına gelince. Bildiğiniz gibi bir grevin başarılı olabilmesi için başta gelen koşullardan biri dayanışmadır. Bu arada, grevde yapılacak kesintileri karşılayacak mali gücü oluşturmak gerekir. İşte biz hem bu mali gücü oluşturmak hem de bundan önce ki grevde yapılan kesintileri üyelerimize ödeyebilmek için Sosyal-İş sendikası, TÜM-DER TÖB-DER ve TÜTED gibi örgütlerden mali yardım isteminde bulunmuştuk. Başta da belirttiğim gibi, bu örgütlerle yapılan ilk temaslarda olumlu sonuçlar alınmış, anlayış görmüştük.

TÜM-DER kongresi nedeniyle Türkiye'de bulunmam sonucunda sözünü ettiğim örgüt başkanları ile gerek bu konuda, gerekse genel sorunlar üzerinde ayrıntılı görüşmeler yapma olanağını buldum. Kıvançla belirteyim ki arkadaşların maddi yardım konusuna ciddiyet ve hassasiyetle eğilmişler, hatta bunun için gerekli kampanya ve benzeri çalışmaların örütlenmesine girişmişlerdir. Sonuç olarak, bizim için gerekli olan mali yardımın sağlanacağından emin olarak Kıbrıs'a döndüğümü söyleyebilirim. Bizlere gereken ilgiyi ve kardeşliği gösteren Sosyal-İş, TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED örgütlerine teşekkürü de borç bilirim.

Bugün Türkiye'de memurların sendikalaşma hakları yoktur. Kıbrıs'ta memur sendikacılığının gelişmesi hakkında bilgi verebilir misiniz. Buradaki örgütlerle sürdürülen ilişkiler, Türkiye'deki mücadeleye hangi ölçülerde katkılı olacaktır?

Sorunuzun son kısmından başlamak isterim. Başlamış ve sürmekte bulunan dayanışma sonucunda Türkiye'deki memur kardeşlerimizin sendikal haklarını alma mücadelesine katkılar olacaktır. Bizim Kıbrıs'taki deneyimlerimiz Türkiye'deki örgütlere ve onların mücadelelerine yansıyacak, yararlı olacaktır. Kıbrıs'ta, memur ve öğretmenlerin grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkına sahip olmalarının Türkiye'de de duyulması ve yaygınlaşması sendikalaşma mücadelesinde hem kamuoyunun ilgisini olumlu yönden etkileyecek ve destek sağlayacak, hem de söz konusu kesimlerde mücadeleyi kamçı ayacaktır.

Ama hiç kuşkusuz ilişkilerimizin etkileri tek yönlü olmayacaktır. Bizler de Türkiye'deki sendikal ve politik deneyimlerden yararlanacak, etkileneceğiz. Hiç kuşkusuz, bizim de büyük eksikliklerimiz vardır. İlişkiler geliştikçe sözünü ettiğim eksiklikler de giderilecektir.

Kıbrıs'taki memur sendikacılığına gelince. Kıbrıs'ta sendikal haklar genellikle eskiden ve İngiliz sömürge yönetimi döneminde kazanılmış haklardır. Ancak bugün ise, bu hakkı verirken, karşı önlemlerini de almış, bazı sarı sendikalar da oluşturmuştur.

İSEF (İLERİCİ SENDİKALAR FEDERASYONU) KIBRIS'TA KURULDU ; SARI SENDİKACILIK ANLAYIŞININ ÇÖKÜŞÜ .KİTLELERİN HIZLA BİLİNÇLENMESİ .SINIF VE KİTLE SENDİKACILIĞI DOĞRULTUSUNDAKİ BU GİRİŞİMİ ORTAYA ÇIKARDI

1974 yılıyla birlikte, toplumun hızlı bir demokratikleşme sürecine girmesi, ekonomik bunalımın giderek yoğunlaşması, işçi sınıfının hızla bilinçlenmesine yol açmıştır. Bu oluşum, sarı Türk-Sen Federasyonuna karşı DEV-İŞ'in kuruluşunu gündeme getirmiştir.

Şimdi özel olarak memur sendikacılığına değinmek isterim. Sendikamızın geçmişi 1956 yılına dek uzanır. Ancak sendika yönetimine önceleri sömürge yönetiminin daha sonra da Türk yönetiminin kiralık adamlarının egemen olması bir süre sendikamızı bir klüp haline getirmiştir.

1974'te ilerici, demokrat nitelikte kişilerin yönetime gelmesiyle memurlar sendikal haklarını etkin bir biçimde kullanmaya başlamışlardır. Grevlere kadar varan kararlı ve bilinçli uygulamalara gidilmiştir. Daha önce de belirttiğim gibi, bunlar toplumumuzdaki ilk grevlerdir.

Bu gelişmelerle birlikte, sarı sendikacılık da çöküş dönemine girmiştir. Ancak egemen çevrelerin bütün bu olup bitenlere seyirci kalmaları da elbet beklenemez. Her türlü baskıyı uyguluyorlar. Daha önce sözünü ettiğim dayanışma ve mali katkılar da bu açıdan önem taşıyor.

Basında, KTFD'nde "İlerici Sendikalar Federasyonu" adında yeni bir kuruluş oluşturulduğunu öğrendik. Bu konuda bilgi verebilir misiniz?

İSEF'i KıbrısTürk Amme Memurları Sendikası ile Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası oluşturmuşlardır. Sarı sendikacılık anlayışının çöküşü, kitlelerin hızla bilinçlenmesi, sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusundaki bu girişimi ortaya çıkarmıştır.

Federasyonumuzun başlıca görevi, sömürüsüz ve savaşsız bir bir dünyanın, düzenin kurulması mücadelesini vermektir. Yığınları bu doğrultuda bilinçlendirmektir.

Türk-Sen'in, Ulusal Birlik Partisi ile imzaladığı ortam bildiriye uymayacağını gazetelerden okuduk. Sizce bu gelişme nasıl yorumlanabilir?

Belirttiğim gibi, toplumumuz hızlı bir bilinçlenme sürecindedir. Sınıf sendikacılığı güçlenmeye başlamıştır. Sarı sendikacılık çöküşe gitmektedir. Bu gelişmeler, sarı Türk-Sen'e yeni bir politika uygulama gereğini hatırlatmıştır. Çünkü sermayenin partisi UBP ile açıktan flört edip "işçi haklarını savunuyorum" deme olanağı kalmamıştır. Türk-Sen, çöküşünü bir süre geciktirmek için "bundan böyle siyasal partiler karşısında bağımsız ve tarafsız hareket edeceğini" açıklama gereğini duymuştur. Türkiye'de aynı konumdaki Türk-İş'in yaptıkları biliniyor. Bu nedenle, olup bitenler açıktır sanırım.

UBP'nin parçalanacağı yandaki haberlerde ne ölçüde gerçek payı var?

Türkiye'de 5 Haziran seçimlerinden önce CHP'nin tek başına iktidar olacağı kanısının yaygınlaşması üzerine, UBP içinde bir grup "sosyal demokrat" bir çehreye bürünerek kendisini CHP'ye ve Ecevit'e lanse etmeye çalışmıştır.

Ancak ikinci MC hükümetinin kuruluşu ile bu sözde "çalkantı" durulmuş görünmektedir. Tam tersine bu kez de, aynı parti içinde MHP yanlısı bir grup tırmanışa geçmiştir. Faşizm, bizde de bir tırmanış içindedir. Tırmanışın en somut örnekleri, sendikamızın grev uygulaması sırasında sergilenmiştir. Görünen odur ki, tırmanış bir yandan sürerken, muhtemel gelişmelerehazırlık olarak, UBP içinde bir grup kendini "sosyal demokrat" göstermeyi sürdürecektir. Kısacası UBP içinde gerçek bir kaynaşma söz konusu değildir. Yalnızca, Türkiye'deki politik gelişmeler göre, kimileri kimi "renk"lere girmeye özen göstermektedir.

TÜM-DER MÜCADELESİNİ EN ETKİN BİÇİMDE SÜRDÜRECEKTİR

Erhan TEZGöR

Örgütümüz TÜM-DER, kuruluş tarihi 20 Ocak 1975 den bu yana geçen kısa zaman aralığında büyük bir sıçrama göstererek mesleki kitle örgütleri arasında hakettiği yeri almış bulunuyor. Bu gelişimde birinci derecede etken masabaşı emekçilerinde varolan örgütlenme potansiyelidir. Hemen bunun yanında yer alan son derece önemli diğer bir etken ise, örgütün genel politikasının bilimsel demokratik kitle örgütü anlayışına oturtulmasıdır.

1971 öncesinden kaynaklanarak gelen ve 1973 sonrasında da etkinliğini sürdüren demokratik kitle örgütlerine yanlış yaklaşımlar son derece olumsuz sonuçlar verirken, örgütümüzün bu alanda izlediği yaklaşım gerek kendi kitle tabanında gerekse diğer demokratik kuruluşların tabanlarında ileriye yönelik olumlu bir ışık olara değerlendirilmektedir. Bu bilimsel yaklaşımını diğer örgütleri de etkilediği ve yönetimlerde de olumlu gelişimlerin ortaya çıkmaya başladığı görülmektedir.

TÜM-DER'in kuruluşunu izleyen günlerde ve ondan önce memurları örgütleme amacıyla çok sayıda örgüt kurulmuş ancak bunlar birer tabela örgütü olmaktan öte gidememiştir. Bu durum da açıkca göstermektedir ki, memurlar da varolan örgütlenme potansiyeli önemli fakat yeterli bir faktör değildir. Bir örgütü etkin bir güç durumuna getiren demokratik kitle örgütlerinin işlevlerine doğru yaklaşımın kurulmasıdır. Bu yaklaşımın hayata geçirilmesi ve o örgütün kitle tabanında bu yöndeki bilincin yükselmesi sağlandığında, o örgütün yönetiminde bulunan kişilerin şu yada bu siyasi görüşten yana olmasını önemi, yöneticileri bu doğru içinde bulunduğu sürece daima ikinci planda kalır.

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki, demokratik kitle örgütlerine bilimsel yaklaşımın temelde kaynaklandığı nokta, bu anlayışı yerleştirmeye çalışanların ideolojilerinin sağlamlığı, bu ideolojinin bilimsel sosyalizm tabanına oturmuşluğudur. Aslolan, kişilerin, kişisel gayretleri değil, bilimsel sosyalizmden kaynaklanan, Türkiye'nin somut koşullarında işçi sınıfı hareketini yönlendiren bir programın varlığıdır. TÜM-DER'in bu alandaki başarısı, bu programın çok küçük bir parçasını oluşturan demokratik kitle örgütlerine bilimsel yaklaşımın, hayata geçirilmesi yönündedir.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE BİR YANLIŞ EĞİLİM: GRUPÇULUK

TÜM-DER'in bilimsel kitle örgütü anlayışının somut sonuçlarını İkinci Olağan Genel Kurul sırasında izledik. Genel Kurulumuzun önemli bir yanını grupçu yaklaşımlara karşı tabandan gelen karşı tavır oluşturdu. Son yıllarda demokratik kitle örgütleri genel kurullarında, özü bütünüyle siyasi çizgi farklılıklarıyla dolu, örgütün somut mücadelesinden birinci derecede kaynaklanmayan grupçu yaklaşımların ağır bastığı gözlemleniyordu. Genel Kurullarda, siyasi nitelikli gruplar yalnızca grup adına konuşmalar yapıyor ve bu konuşmalarda "dünya görüşümüz" diye başlayan ve kitle tabanını ekonomik demokratik talepleriyle bağı kurulmamış cerideler okuyorlardı.

Bu grupçu yaklaşımların en önemli yanı ise grupların yalnızca genel kurullarla sınırlı kalmayıp bu tavrın bir sonraki genel kurula kadar sürdürülmesi ve her grubun bir yayın organı çıkararak örgüt içinde çok başlılığı doğurmasıdır. Bu yaklaşımların örgütün bütünselliğini ağır bir tehdit altında bıraktığı, kaybeden grupların yönetimde bulunduğu şubelerin, kazanan grubun yönetimde bulunduğu genel merkezlere para göndermiyerek ambargo uyguladığı ve bu sürtüşmelerin giderek örgütlerin parçalanmasına doğru yöneldiği bilinmektedir. Hatta şubeler düzeyinde farklı gruplardaki üyelerin yönetimde değilse blinçli olarak ödentilerini düzenli ödemediği gözlenmektedir.

Genel kurulun başında gruplar arasında yapılan protokoller sonucu üyelere söz hakkı tanınmaması, Anadolu'nun dört bir yanından gelen delegelerin kendi deneyimlerini, gerek ekonomik demokratik talepler gerekse, anti-faşist, anti-emperyalist mücadele düzeyinde ortaya koyamamasına neden olmaktadır.

Böylesine olumsuz yanları bulunan grupçu yaklaşımların tüm ülke çapında ortadan kaldırılabilmesine bir adım olarak TÜM-DER Genel Kurulu'nda grup protokolları yapılmadı. Konuşma yapan delegeler kendi adlarına söz aldılar. Bunların bir kısmı grup adına konuştuğunu vurguladı. On dakikada söyliyebileceğini iki saatte biraz da kasıtlı olarak anlatanlar çıktı. Ancak bu bir ilk yaklaşımdır. Grupçu yaklaşımların bir genel kurulda ve bir anda ortadan kalkabileceğini düşünebilecek kadar iyi niyet beslemiyoruz.

Bu vurguladığımız noktadan, demokratik kitle örgütleri içinde siyasi yaklaşımların yeri yoktur anlamı kesinlikle çıkmaz. Demokratik kitle örgütlerinin mücadelesi en azından ortaya koyduğu talepler itibariyle siyasi içerik taşır. Ancak bu mücadele iktidarı almaya asla yönelik değildir, olamaz da. Fakat, yanlış olan, demokratik kitle örgütleri içindeki yönetime yönelik mücadelede siyasi çizgi farklılıklarının birinci plana çıkarılması ve yalnız bu düzeyde kalınmasıdır. Bu yaklaşım kitleleri kucaklayıcı değil onları itici örgütten uzaklaştırıcıdır.

SOMUT MEMUR SORUNLARINI GÜNDEME GETİRMEK ZORUNDA KALANLAR

Bilimsel demokratik kitle örgütü anlayışımızın kitle tabanında kök salmaya başladığının bir diğer somut göstergesi de, kendilerine "Devrimci Memurlar Grubu" adını takarak "devrimciliği" kimseye bırakmayan bazı dostların dahi somut memur sorunlarına yanlışları içerse de değinmek zorunda kalmalarıyla ortaya çıktı. Artık küçük küçük ekonomik demokratik hak taleplerinin büyük kitle hareketlerin doğurabileceği gerçeği TÜM-DER somutunda bu dostlara dahi gösterilebilmiştir.

1971 öncesi demokratik kitle örgütlerine yanlış, bilimsel olmayan yaklaşımların bir artığı olarak gelişen bazı siyasi çizgiler, ekonomik mücadeleyi küçümseme tavırlarını başlangıçta sürdürebileceklerin sandılar. Bunlar demokratik kitle örgütlerini devrimi gerçekleştirmede temel unsur olarak görüyorlardı. Geçmiş deneyimler bu yaklaşımın ne denli yanlış olduğunu bütün çıplaklığıyla ortaya koymuştur. Demokratik kitle örgütlerinde, kitle tabanının ekonomik demokratik taleplerinden kaynaklanmayan bir mücadelenin kalıcı olamıyacağı gerçeği artık ortaya çıkmıştır. Kitlelere yaklaşımın, onları bilinçlendirmenin yolu bilimsel doğruları ortaya koymaktan geçer.

Kuşkusuz, burjuvazinin egemen olduğu bir ortamda elde edilen ekonomik demokratik mevziler emekçilerin kurtuluşu anlamına gelmez. Ancak her kazanılan mevzi, kitlelerin kendine güvenini, inancı ve daha da önemlisi bilinç düzeyinin yükselmesini getirecektir. Giderek mücadeleye katılacak dirican unsurlar işçi sınıfının ve onun doğal müttefiklerinin iktidarının önündeki engelleri aşacaktır.

ÖRGÜTÜMÜZ MAOCU BOZGUNCULARA VE FAŞİSTLERE KAPALIDIR

Genel Kurulumuzun bir diğer önemli yanının da, katılan delegelerin çok büyük bir çoğunluğunun onayıyla çıkan Genel Kurul kararları oluşturuyor. İşçi sınıfının biliminin ışığında tüm ilerici demokratların ortak özlemlerini dile getiren kararlar, örgütümüzün bundan sonraki mücadelesine ışık tutacak temel belge niteliğindedir. Tüm anti-demokratik hükümlerin ve özellikle Ceza Kununununun 141 ve 142 inci maddelerinin kaldırılması, faşizme karşı örgütlü gücün oluşturulmasına katkıda bulunma gibi önemil konular Genel Kurul kararına bağlanmış bulunmaktadır.

Karar metninin ilkeler bölümünde, örgüt içinde pratikte uygulanan antimaocu olma ilkesi gene Genel Kurul kararına bağlanmış bulunuyor. Bu çerçevede örgüt içinde kemikleşmiş maocular varsa bunların örgütten ihraç edilmesi karar altına alınıyor. Pratikte faşistlerin yapmak istediklerini "ben de solcuyum" paravanası altında demokratik kitle örgütleri içinde gerçekleştiren bu bozguncu akımın artık demokratiklik niteliği son derece önemli bulunan kitle örgütlerinde yeri yoktur.

TÜM-DER önümüzdeki iki yıllık dönemde, ülke genelinde verilen anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleden soyut olmayan kitle tabanının ekonomik-demokratik taleplerini bir an için geri plana itmeden mücadelesini en etkin biçimde sürdürecektir. Grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı işçi sınıfının sınıf sendikaları içinde yer almak kaydıyla gerçekleştirinceye kadar TÜM-DER, masabaşı emekçilerinin tek ve güçlü örgütü olmaya devam edecektir.

FEDERAL ALMANYA EMPERYALİZMİ

"Anarşizmin önlenmesi" bahanesi ile baskı ve terör

Raşit KAYA

Günümüzde emperyalist sistem derin bir bunalım yaşıyor. Bunalım sistemin bütününü çeşitli biçimlerde ve derecelerde etkisi altına almış durumda. Tekniğin, ilerlemenin, ekonomik ve toplumsal refahın, kısaca kapitalizmin "mucizesi" olarak gösterilen Federal Almanya'da sistemin niteliğinden ileri gelen bu bunalımın dışında kalmıyor. Bu ülkede son zamanlarda artan terörist, anarşist olaylar ve bunlara tepki olarak beliren yönetimde otoriterleşme, bunalımın toplumdaki yansımasından başka birşey değil. Bu olayları nedeniyle birlikte görüp, özü kavrayabilmek için F.Almanya'daki ekonomik, politik, toplumsal gelişmeleri bir bütün olarak ele alıp, incelemek gerekiyor.

TEKELLEŞME HIZLANIYOR

Bugün Federal Almanya'da ekonomik yaşama hakim olan büyük tekeller ve mali gruplardır. Tekellerin ekonomik, politik ve sosyal yaşamdaki güçleri giderek artmakta, sanayi ve banka sermayesinin yoğunlaşma ve birleşme süreci hızlanmaktadır. F. Almanya'da ekonomik yaşamın yalnızca 35 büyük gruba bağlı işletmelerin kontrolü altında olduğu rahatça söylenebilir. Sözünü ettiğimiz bu süreci somut örneklerle gözlemlemek çok kolaydır. Örneğin, demir, çelik işletmeciliğinde Thyssen grubunun Rheinstahl AG'yi satın alması, bir anda bu alanda dünyanın en büyük 3. grubunu ortaya çıkarmıştır. Elektrik ve elektronik endüstrisinde Bosch - Siemens birleşmesi Siemens - AEG - Telefunken - Bosch'tan oluşan dev bir kuruluş doğurmuştur. Devlet de bu oluşuma, kamu fonlarının çeşitli biçimlerde kullanılışıyla doğrudan katılmaktadır. Yüzde 40 hissesinin devlet tarafından sağlandığı Veba'nın kuruluşu dünyanın 4. büyük petrol kartelini de birlikte getirmiştir. Devletin başka alanlarda da bu tür girişimleriyaygındır. Bu gelişmenin bir ürünü de ortaya büyük asker-sanayici komplekslerinin çıkmasıdır. Volkswagen, Haniel, Gandt ve Deutschebank'ın birleşerek oluşturdukları silah endüstrisinin kurulması ve 47 milyar DM.lık iş hacmi bu konuda iyi bir örnektir.

Gelişmeleri sektörler içinde izlersek daha genel görüşler edinebiliriz. 1960 yılında metalürji alanında 6 büyük grup, sektörün iş hacminin % 56'sını kontrolü altında tutarken, 1970 yılında aynı yüzde yalnıca üç grubun kontrolü altına girmiştir. Kimya endüstrisi dalında yine 1960'ta sektörün % 68'i 8 grup tarafından kontrol altında tutulurken 10 yıl içinde aynı oranı yine yalnızca 3 grup ele geçirmiştir. Otomobil endüstrisinde 10 yılda % 73'lük iş hacmi 6 gruptan 4 grubun kontrolüne geçmiştir.

Sermayenin hızla yoğunlaşmasının başka bir alanı da bankacılıktır. Ülkenin en önde gelen 3 bankasının bilanço toplamları devlet bütçesini çok geride bırakmaktadır. Yalnızca Commerzbank'ın 1974 yılındaki iş hacmi 3 misli artmıştır. Bankalar giderek başka işletmeleri yöneten gerçek holdingler haline gelmekte, banka sermayesi ile sanayi sermayesinin bütünleşmesi hızlanmaktadır.

ÜLKEYİ TEKELLER YÖNETİYOR

Bugün yalnızca Deutschebank 500'ü aşkın işletmeyi doğrudan kontrolü altında tutmaktadır. Ülkenin 5 büyük bankasının ülkenin en büyük sanayi ve ticari kuruluşlarında 400 başkanlık, 500 başkan yardımcılığı ve 500 yönetim kurulu üyeliği kontenjanına sahip olduğu bilinmektedir. Bankalarla büyük tröstlerin yönetimlerinin içli dışlılığının en güzel örneği Deutschebank Yönetim Kurulu başkanının Siemens başkanlık kurulu üyesi, Siemens Yönetim Kurulu Başkanının ise Deutschebank Yönetim Kurulu üyesi olmasıyla verilebilir. Aynı ilişki Drestsnerbank -AEG - Telefunken ve Krupps içinde karşılıklı olarak işlemektedir.

Bu içli dışlı yönetimyanında Federal Almanya Patronlar Sendikası – BDI – nın gücü de giderek artmaktadır. Bu sendika, Federal Almanya Bankalar Federasyonu, Almanya Sanayi ve Ticaret Odaları bürokratikleşme ve hiyerarşisinin gelişmesi ile her türlü denetimi olanaksız kılabilecek, "devlet içinde devlet" oluşturabilecek bir biçimde kendi aygıtlarını geliştirmişler ve aralarında çok sıkı organik bağlar kurmuşlardır. Bu bağların yasama organında yansıması da gerçekten çok çarpıcı bir görünümdedir. Federal Almanya Parlamentosu üyelerinin büyük burjuva kökenleri yalnızca Hıristiyan demokratlar – CDU - CSU – ya da Liberaller için değil, sosyal demokratlar için de aynı derecede geçerlidir. SPD milletvekili Rosenthal'ın aynı zamanda BDI'nın yönetim kurulu üyesi ve bizzat birçok şirketin başkanı olması yalnızca bir örnektir.

Federal Almanya'da tekelleşme sürecinin bir uzantısı da,daha 1950'lerde başlıyarak, sermayesi artan büyük grupların bu sermayeyi rantabilize etme amacıyla uluslararasılaşma sürecine girmeleridir. 1966'da ivme kazanan bu gelişme ile Federal Almanya, Dünyada ABD ve İngiltere'den sonra çok uluslu şirketlerin en fazla yoğunlaştığı 3. ülke durumuna gelmiştir. 1965 yılında en büyük 500 uluslararası kuruluş arasında yalnızca 9 Federal Alman Şirketi varken bu rakam kısa zamanda 21'e çıkmıştır. Eğer yalnızca sanayi kuruluşları ele alınırsa bu oluşum daha da belirginleşmekte, ilk 50 şirket içinde 11'e çıkmaktadır.

TEKELCİLER BAŞTA ÜLKELERE DE EL ATIYORLAR

Bütün bu gelişmeler Federal Almanya'yı dış pazarlarda giderek yaygınlaşmaya götürmektedir. 1966-1974 yılları arasında bu dışa açılım 6 kat fazlalaşmıştır. Bugün Federal Almanya ABD'den sonra dünyanın 2. büyük ticari gücü haline gelmiştir. OECD ülkeleri ile ilişkilerde ise 1. sırayı almaktadır.

Dışa mal ihracı tekellerin kârlarının hayati bir gereksinimi olmaya devam ederken, dışa sermaye ihracı ve doğrudan yatırımlar da birlikte gelişmektedir. Günümüzde Almanya, yabancı ülkelere doğrudan yatırımda 36.8 milyar DM ile dünyada 3. sırayı almakta olup, bu eğilimin hızlanması beklenmektedir. 1976 yılında yapılan bir araştırma Federal Almanya Gruplarının 3/4'ünün Federal Almanya dışında yatırım yapmayı arzuladıklarını ortaya koymuştur. DM'nın sürekli değer kazanması Alman sermaye gruplarına güçlü bir silah olarak hizmet etmekte, yayılmayı kolaylaştırmaktadır.

FEDERAL ALMANYA'DA DA BUNALIM VAR

Bu oluşumların bir yansıması ise tekelci sermayenin ekonomik büyümeyi öngören yatırımları yabancı ülkelerdeki yatırımlarına ayırması, ülke içindeki yatırımlarında ise rasyonalizasyonu ön plana alması olarak belirmektedir. Böylece işletmelerin yeniden biçimlenmesi ve el emeği tasarrufu uygulamalarıyla ülke içinde birçok işyeri kapanmakta ve işsizlik artmaktadır. Bu çizilen tablodan ortaya çıkan sonuç, yani tekelleşme, ihracat ve dış yatırımların artışı, aşırı bir sermaye birikiminin kanıtları olmaktadır.

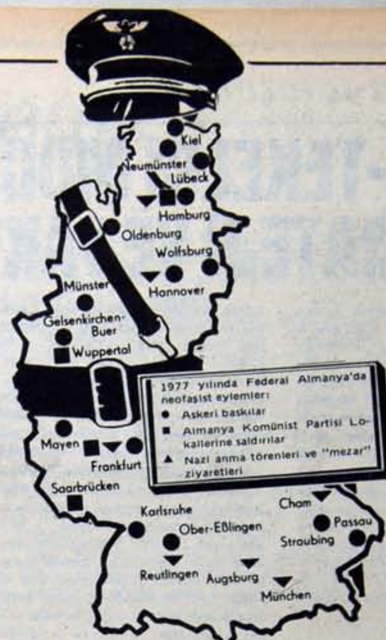
Böylece ortaya, aşırı biriken bu sermayenin kullanım ve rantabilizasyon sorunları çıkmaktadır. Bu sorunlar işletmelerin ve faaliyet alanlarının yeniden biçimlendirilmelerinide birlikte getirmekte, böylece bir yandan da rantabl sayılmayan çeşitli sektörler terkedilmektedir. Terkedilen sektörler sosyal bunalımların kaynağını oluşturduğu gibi, aynı zamanda tekelci sermayenin kaynak ısrafının bir göstergesi olarak, teçhizat, materyal ve beşeri üretici güçlerin yitirilmesine de neden olmaktadırlar. Bu durum karşısında ekonomik gelişmenin kendisi, duraklamanın ve krizin nedeni olmaktadır. Yani sorun sistemin yapısından ileri gelmektedir.

Aslında Federal Almanya ekonomisi, bu yapısal bunalıma daha 1960 yıllarında girmiş bulunmaktaydı. Ancak bunalımın tüm özellikleri ile kendisini göstermesi 1971 yılında tamamlanmış ve ekonomide enflasyon ve stagnasyon birlikte görülmeye başlanmıştır. 1973 yılı sonları ise gerçek bir gerileme, üretimde düşmeyi getirmiştir. 1974 yılında sanayi ürünlerinde düşüş % 10, 1975 yılında ise % 7'dir. Bu üretim düşmesinin durarak, ekonominin yeniden canlanmasının istihdam üzerinde fazla bir etkisi olmadığı da sonraki gelişmelerle ortaya çıkmıştır. Böylece Federal Almanya ekonomisinin aldığı dev boyutlara rağmen bunalım içinde olduğu ve bunalımın konjonktürel bir bunalım değil, yapısal bir bunalım olduğu ortaya çıkmaktadır.

HÜKÜMET - DİPLOMASİ TEKELCİLERİN HİZMETİNDE

Bu koşullar içerisinde Federal Almanya Hükümeti, sermayenin rantabilizasyonunu sağlamak amacıyla Alman gruplarının yabancı ülkelere yerleşmelerini sağlamak için diplomasisini devreye sokmaktadır. Böylece bunalım Federal Almanya'dan başka ülkelere ihrac edilecektir. Kullanılan yöntem ihracatın artırılması yanında doğrudan yatırım yoluna giderek daha fazla başvurma olmaktadır. Federal Almanya'nın bu konuda yöneldiği başlıca ülkeler Yunanistan, Portekiz gibi Güney Avrupa Ülkeleri, İran başta olmak üzere petrol üreten ülkeler, G. Afrika ve Latin Amerika'dır. Federal Alman hükümetinin sermayederlarının bu ülkelere yerleşmesi için geliştirdiği teşvik uygulamaları, kolaylıklar, ayrıcalıklar, sermayeye her türlü güvenceyi hatta olası bir kamulaştırma karşısında tazminatı bile öngörmektedir. Kamu fonlarıyla DEG adlı ekonomik işbirliği kurumunun oluşturulması böyle sorunları çözmeyi amaçlamaktadır.

VE BUNALIM

Alman emperyalizmi, emperyalist politikalarını, ekonomik alan dışında politik girişimlerle desteklemek için de tüm olanaklarını kullanmaktadır. Alman emperyalizminin stratejisi ile bugün Almanya'da iktidarda olan SPD – Sosyal Demokrasisinin ideolojik yayılma çabaları tam bir uyum sağlamıştır. Almanya'nın emperyalist yayılmasının ilk alanı Avrupa olarak ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan Almanya için önde gelen sorun "Avrupa'nın bütünleşmesi" sorunu olmakta ve bu görüşün şampiyonluğunu yapmaktadır. Avrupa'nın "bütünleşmesinde" kullanılmak istenen ilk araç olarak öngörülen, AET ülkelerini Avrupa Parlamentosunun doğrudan seçimi ve yetkilerinin artırılması yönündeki girişimlerdir. Böylelikle, Avrupa'da en güçlü ülkenin aldığı kararları diğerlerine uygulatmanın yolu açılmak istenmekte ve Avrupa'da egemenlik sağlanarak, burayı başka yerlere doğru bir sıçrama tahtası olarak kullanma planlanmaktadır..

SOSYAL DEMOKRASİ ULUSLARARASI TEKELLERİ DESTEKLİYOR

Almanya'daki tekellerin iktidarının emperyalist yayılma siyasetlerinin ideolojik alanda yürütücüsü ve destekçisi olarak sosyal demokrasi silahı da en etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Gerçekten de SPD'nin iktidara gelişi ile Alman tekellerinin hakimiyetinin perçinleşmesi ve yayılma istemlerine "insancıl" görünüm verme çabaları tarih olarak çakışmaktadır. SPD, "Avrupa'nın, özgürlük ve adalet için bir güç olması" sloganı arkasında Sosyalist Enternasyonal içinde yönlendirici bir rol elde etme çabasındadır. Bu amaçla, SPD, diğer sosyal demokrat partilerle ikili temaslarını çok yoğunlaştırmıştır. SPD, Avrupadaki tüm sosyal demokrat güçleri, "batı dünyasını bunalımdan, karışıklıktan, çözülmeden kurtarmak" .ve "demokratik-sosyalizm"in inşası için uluslararası düzeyde ortak bir strateji oluşturmaya zorlamaktadır. Bu zorlamaların sonucunda AET içinde "teknik" denilen konuları görüşmek üzere çalışma gruplarının oluştuğu biliniyor. Ancak SPD bu kadarıyla yetinmeyip, tüm sosyal demokrat güçlerin ortak bir seçim programı oluşturmasını amaçlamakta. Bu amaçla Sosyalist Enternasyonal'in alt kolu "Avrupa Sosyalist Partiler Federasyonu" da canlandırılmış durumda. Böylece bağlayıcı kararlar alabilecek bir yapıya ve ortak stratejiye ulaşılmak isteniyor. Bu çabaların ilk somut adımlarının atıldığı,AET ülkeleri sosyal demokrat partileri için ortak bir hükümet programı taslağının hazırlandığı Temmuz ayında açıklandı. Şimdi partiler kendi içlerinde programı görüşüyorlar. 1978 yılı içerisinde bu konuda toplu görüşmelerin başlaması beklenebilir. Böylece tezgahlanan stratejinin özü, komünist partilerle, sosyal demokrat partilerin birbirinden uzaklaştırılması ve "bunalım" nedeniyle kaçınılmaz olan belirli kısıtlamalara sosyal demokrat partilerin karşı çıkmaları olarak özetlenebilir.

BUNALIMIN YÜKÜ EMEKÇİLERİN SIRTINA BİNDİRİLİYOR

Uluslararası planda amaçları böylece belirlenen SPD'nin Federal Almanya içerisinde bunalıma karşı toplumsal uzlaşma (concencus) fikrini yerleştirmeyi büyük ölçüde başardığı gözlenebilir. Bunun anlamı dışarıya ihraç çabalarına rağmen önemli bir bunalamın yaşandığı Federal Almanya'da, bunalımın yükünün emekçilerin sırtına yüklenişidir.

SPD ve Reformist DGB Sendikası yöneticileri, ücret artışlarının kısıtlanması yoluyla,kâr oranının yükselmesiyle, yatırımların da artabileceği düşüncesini kabul ettirmeye çalışıyorlar. Batı Avrupa kapitalist ülkelerinde gerçek ücretlerin en az artığı ülkelerden birisi de Federal Almanya'dır. Görece olarak diğer ülkelere göre düşük olan enflasyon hızı, ücretlerin artmamasıyla yaşamı güçleştirici önemli bir öge olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan haftalık çalışma saatlerinin azaltılması ve devletçe yapılan kamu hizmetleri harcamalarının kısıtlanması geniş emekçi kitlelerinin satın alma gücünü iyice etkilemektedir. Ayrıca, sömürünün artışı, vergilerin yükselmesi, sosyal güvenlik kurumları ödentilerinin artması gibi yollarla da ortaya çıkmaktadır.

Özetle söylenirse devlet ve kamu kuruluşlarınca, emek gücünün yeniden üretimi için, ücret biçimi dışında, daha önceki mücadeleler sonucu, değişken sermayenin bir kısmının sosyalizasyonu ile sağlanabilen haklar, giderek özlerinden boşaltılmaktadır.

Toplumun en önemli sorunlarından bir tanesi de azalmak bilmeyen işsizliktir. İşsizlerin sayısı 1.5 milyonu bulmuş olup, bunun % 25'ini gençler oluşturmaktadır.

Bunalımın etki alanı yalnızca ücretli emekçiler olmamakta, başka toplumsal tabakalar da etki alana girmektedir. Küçük tarım üreticileri ve sanayi işletmeleri bu konuda iyi birer örnektir. 1971-1972 yıllarında Federal Almanya'da 100 bin köylü toprağından kopmuş, 52 bin işletme kaybolmuştur. İflaslar hergün çoğalmaktadır.

ALMANYA'DA "12 MART" UYGULAMALARI

Bugün Federal Almanya'da gözden kaçırılmaması gereken bir başka olgu da, bunalım koşullarında, bunalımın kaynağı olan tekelci sermaye iktidarını tehlikeye sokabilecek her girişimin durdurulması, çıkan her demokratik sesin baskıyla susturulması çabalarıdır. Politik baskıları haklı kılabilmenin en genel yolu Almanya'da "iç ve dış tehlikelerin" umacı haline getirilmesinde görülüyor. Bu politikanın uygulanmasına Baader grubu ve küçük burjuva kökenli benzerleri,bulunmaz fırsatlar vermekteler. 1972-1973 bunalımının etkilerinin belirginleştiği yıllar olduğu gibi, terörist eylemlerin de başlangıç yıllarıdır. "Aşırı uçlar hakkındaki kararname" de aynı zamana rastlamakta. Bu tarihten sonra Federal Alman Sağ'ı "iç güvenlik" konusunu ağzına sakız etmiş durumda. Söylenen; ya "Liberal demokratik nizam" korunacak ya da anarşi kalacak. Bu "nizam" dan anlaşılan tekellerin egemenliklerinin sürdürülmesi. Böylece alınan önlemler tek bir hedefe, sosyal demokrasinin soluna duvar çekilmesine yönlendirilmekte, "aşırı akımlara" karşı kararnamenin uygulaması komünist ve başka demokrat kesimlerin, öğretmenlik, memurluk gibi mesleklere kabul edilmemeleri biçimine dönüşmektedir.

Bu günlerde gündemde "ekspres" yasalar bulunuyor. Sağ partiler terörizmin "kaynağını" yok etme amacıyla anayasanın sınırlarını zorlayan " sempatizan, ilham verici" gibi suç unsurları icat edip, yasalara geçirilmesini talep etmekteler. Böylece tüm demokratlar terörcülerle işbirliği yaptıkları suçlamasına hedef olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklar. Şu günlerde Federal Almanya'da "anarşistleri bulma" adı altında sürdürülen polisiye uygulamalar, sürek avları, sözü edilen yasa önerileri 12 Mart döneminin "balyoz operasyonu"nu anımsatmaktadır.

Sosyal demokrasinin bu uygulamaları kabul ettirebilmek için elinde başka bir koz daha bulunmakta. Bu koz, eğer terörcü eylemlere karşı kesin önlemler alınmazsa, bunun için bazı sıkıntılara katlanılmazsa, bir tepki olarak nazizmin hortlayabileceği propagandası. Bu görüşe geçerlik kazandırmak için Neo-Nazilerin toplantıları, gösterileri, engellenmek şöyle dursun adeta teşvik edilmekte. Tüm bu uygulamaların, temel amacının demokratik güçlerin kaba baskılar yanında ideolojik baskı altına alınmasını amaçladığı ve her iki baskının da sosyal demokrasi aracılığıyla tezgahlandığı görülmekte.

MÜCADELE VE DERSLER

Federal Almanya'daki ekonomik-politik ortamın tablosu en genel hatlarıyla çizilmeye çalışıldı. Bu genel hatlar dahi demokrasi-bağımsızlık-sosyalizm mücadelesi verenler için önemli sonuçlar çıkarmaya yeterli olabilir. Federal Almanya'daki durumun incelenmesiyle ilk görülen, kapitalist sistem içindeki tüm ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, emperyalist sistem içindeki konumları ne olursa olsun, bir bunalım yaşadıklarıdır. Bu banılım ise geçici, konjonktürel olmayıp sistemin niteliğinden ileri gelen yapısal bir bunalım. Bu saptama, emperyalist sistem içerisinde kalan ülkelerde emekçilerden yana verilecek mücadelelerin bu bunalım koşullarınınher türlü çözümlemede mutlaka gözden kaçırılmamasını ve bunalım koşullarında en geniş emekçi sınıfların ve diğer toplumsal tabakaların birlikte mücadelelerinin oluşan nesnel dayanaklarının iyi değerlendirilmesini zorunlu kılıyor. Ayrıca emperyalist sistem içindeki güçlü ülkelerin bunalımı kendi ülkeleri dışına ihraç etme istem ve yöntemleri de, Türkiye gibi emperyalist sistem içinde bağımlı durumda olan ülkelere ışık tutabilmeli. Böylece IMF ve benzeri başka yollardan sağlanacak dış yardımlara, bunalımdan kurtulmak için bel bağlamanın sonuçları şimdiden görülebilmelidir.

Sosyal-demokrasinin sınıf uzlaşmacılığı politikası ile emperyalizmin yayılma politikasında etkin bir araç olabileceği yine F Almanya örneğinde çarpıcı olarak yer almaktadır. Yine işçi sınıfının ekonomik örgütlenmesini sosyal demokrasinin kuyruğuna takma çabalarının Federal Almanya gibi gelişmiş bir ülkede bile ne sonuçlar doğurduğu bu örneklerden kavranabilmelidir.

Son olarak, bunalımını ihraç etmek isteyen emperyalist sistem karşısında verilecek mücadelede , uyguladığı barış içinde bir arada yaşama ve yumuşama politikalarıyla, emperyalizmin etki ve manevra alanını daraltan dünya sosyalist sisteminin belirleyici rolü açıkça görülmelidir. Günümüzdeki bunalım, kapitalizmin ilk bunalımı değil. Ancak yaşadığımız, kapitalizmin son yapısal bunalım süreci. Bu süreç 60. yılını kutladığımız Ekim Devrimi ile başlayan bir süreç.

● Atanur GÜNEYSU

ANTİ-TEKELCİ MÜCADELENİN STRATEJİ VE TAKTİKLERİ

Yayıncılık, bir ilke meselesi. Bu konuda "kısa zamanda kâr edip, ceblmi doldururum" ilkesi ile yola çıkanlar kısa sayılabilecek bir süre içinde "ceplerini dolduramadılar" ama yayın hayatından çekildiler. Hem de "susamış" beyinleri yanılgıya yöneiterek. Örnekleri piyasada var. İsim vermek gereksiz. Fakat, yayıncılığı "bir hizmet" ve "bir uğraş" olarak kabul edenler uzun sayılabilecek bir süreden beri yayın hayatlarını sürdürüyorlar. Bu ikinciler tarafından en önde gelen ilke, bilimsel sosyalizme bağlı kalmak ve işçi sınıfının politik örgütü ile uyum içinde olmaktır. İşte bu temel ve sürekli ilke, yayınları aranır ve okunur hale getirmektedir. Kuşkusuz bu sonuç ilkeli yayıncılığın ürünüdür.

SORUMLU YAYINCILIK

Ülkemizde ilkeli ve dürüst yayın yapan yayınevleri arasında BİLİM YAYINLARI'nın özel ve önemli bir yeri vardır. Bunu, yayınların niteliği ve aranır olması göstermektedir. BİLİM YAYINLARI, Eylül 1974'de yayınladığı "Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla" adlı kitabı ile ilk kez yayın hayatımıza katılmıştır. O tarihten bu yana ilkeli bir biçimde yayıncılığını sürdürerek, okurlarına otuzaltı kitap sunmuştur. Yayınlanan kitaplar toplum hayatımızın önemli bir çok sorununa ışık tutmuş, çeşitli konulara aydınlık getirmiştir. Kitaplarda, klasiklerden "aktarmacılık" veya "alıntıcılık" yapma yoluna gidilmemiş, daha çok temel ve genel doğruların özel ve somut durumlara uygulanışının örnekleri verilip, soruna çözüm yolları bulunmaya çalışılmıştır.

ANTİ-TEKELCİ MÜCADELE

Elimde Bilim Yayınları'nın yayınladığı son kitap olan "ANTİ-TEKELCİ MÜCADELENİN STRATEJİ VE TAKTİKLERİ" var. Kitap, ülkemizde faşizmin tırmandırılıp, kurumlaştırılmak istendiği bir dönemde yayınlandığı için daha da önem kazanıyor. Biliyoruz ki, tekelci kapitalizm koşullarında anti-tekelci mücadelenin önemi daha da artmaktadır. Kitap, gelişmiş kapitalist ülkeler işçi sınıfı partilerinin demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde izledikleri anti-tekelci mücadele yollarını anlatmaktadır. Ayrıca, tekelci devlet kapitalizminde işçi sınıfının durumu ve mücadelesinin genel koşulları, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi arasındaki diyalektik ilişki, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesindeki strateji ve taktikleri, işçi sınıfı partilerinin işçi sınıfının geniş anti-tekelci eylem birliğini kurmada izlediği yol, anti-tekelci demokrasinin program ve politikasının ekonomik, sosyal ve devletin demokratikleştirilmesi yönleri, sınıf mücadelesinin büründüğü biçimler ve günümüzde sosyalizme geçiş sorunları gibi konular kitapta yer almaktadır.

Kitapta yer alan konular, bugün ülkemizde işçi sınıfı ve emekçi tabakaların tartıştığı konulardır. Ülkemiz, 1. MC' nin yarım bıraktığı faşistleştirme sürecinin 2. MC tarafından tamamlanmak istendiği dönemi yaşamaktadır. Çok önemli günler yaşamaktayız. Somut durumun somut tahlilini doğru ve kesin olarak yapamazsak büyük ve tarihi bir yanılgıya düşmüş oluruz. Kitabın önemi bu noktada bir kat daha artmaktadır. Çünkü kitap bu sorunları çözmede bize önemli ip uçları vermekte, yardımcı olmaktadır.

ANTİ-TEKELCİ MÜCADELENİN TEMEL GÜCÜ

Tekelci devlet kapitalizminin egemen olduğu ülkelerde işçi sınıfı mücadelesinin bugünkü koşulları kitapta şöyle anlatılmaktadır: "İşçi sınıfının mücadele koşulları ne ölçüde daha elverişlilik kazanmıştır? Bir kere herşeyden önce işçi sınıfı nitelik ve nicelik bakımından demokrasi ve sosyalizm savaşının temel gücü durumuna gelmiştir. Yüksek düzeyde gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfı bugün sosyalist dünya sisteminin artan gücünde destek bulabilir. Sosyalizm lehine değişen uluslararası güçler ilişkisi, emperyalizme karşı savaşta, işçi sınıfının stratejik bakımdan daha elverişli bir duruma geçmesinin en belirleyici etmenlerinden biridir."

"İşçi sınıfı emperyalizme karşı verilen mücadelede belirleyici, itici güçtür. İşçi sınıfı tekelci sermayeye en tutarlı karşı gücü oluşturur. Böylelikle antitekelci mücadelenin de temel gücünü oluşturmaktadır. Tekelci burjuvaziye karşı ulusal ve uluslararası ölçekte yürütülen çeşitli toplumsal mücadelelerin öncüsü olmak durumundadır. Çünkü tarihsel bakımdan anti-emperyalist savaşta bütün amaçların koordine edilmesi, özellikle kapitalizmin kesinlikle devrimci bir biçimde bertaraf edilmesi emekçilerin günlük amaçları ile beraber uzun süreli, sistemli mücadelenin stratejik olarak belirleyici birliğinin oluşması için tarihsel bakımdan en iyi nesnel ve öznel koşullara sahiptir."

ÇARPITMALARA KARŞI

Son yıllarda ülkemizde demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasındaki karşılıklı etkileşme ve demokratik devrim ile sosyalist devrim arasındaki diyalektik ilişki, goşist ve maocular tarafından çarpıtılmak istenmektedir. Bu konudaki Leninist kurama kitapta çok güzel bir şekilde açıklık getirilmektedir. "Lenin emperyalizm çözümlemesinde, emperyalizmin ölmekte olan kapitalizm olduğunu, burjuvazinin gerici bir güce dönüştüğünü, işçi sınıfının biricik tutarlı güç olarak her alanda yükseldiğini ve proleter devriminin nesnel olarak gündemde bulunduğunu kanıtladı. Demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasındaki ilişki şimdi ancak bu devrimci açıdan belirlenebilir."

"Demokrasi mücadelesi serbest rekabet döneminde daha çok feodalizme ve feodal kalıntılara yönelmişse de emperyalizm çağında demokrasi mücadelesinin karakteri değişmiştir. Demokrasi mücadelesi şimdi her an daha açık bir şekilde anti-emperyalist mücadeleye dönüşmüştür. Bu olmaksızın işçi sınıfı sosyalizme varamaz. Lenin bu konuda şunları yazmaktadır: Biz demokratik istemlerden yanayız. Yalnız biz bu haklar için iki yüzlülükten uzak bir şekilde savaşabiliriz. Çünkü nesnel tarihsel durum, demokratik istemlerin sosyalist devrimle ilişkisiz olarak yer almalarına müsaade etmez."

Kitap, parlamento içi mücadele ile parlamento dışı mücadele arasınad "Çin seddi" çekmek isteyen sağ ve sol revizyonistlerin yanılgı içinde olduklarını da "Parlamento faaliyetlerinin bütün olanaklarından yararlanan işçi sınıfı savaşçıları aynı zamanda işçi sınıfının ve bütün emekçilerin parlamento dışı yığın hareketlerinin gelişmesinin demokrasi ve sosyalizm kavgası için belirleyici öge olduğunu" söyleyerek sergilemektedir.

Kitapta son olarak, işçi sınıfı partilerinin işçi sınıfının eylem birliğini ve geniş anti-tekelci ittifakı kurma strateji ve taktikleri anlatılmaktadır. Proletaryanın birliğinin kendisi için en güçlü silah olması ve işçi sınıfının eylemde birlikte hareket etmesinin, hareketin pratik-siyasal ve ideolojik bölünmesinin önüne geçeceği gerçeği, eylem birliği politikasının zorunluluğunu kanıtlamaktadır. Sermayenin giderek yoğunlaşıp, tekelleşmesi bu politikayı daha da olanaklı kılarken, eylem birliği politikasının temel içeriğini, çeşitli işçi ve emekçi örgütleri (partiler, sendikalar, kooperatifler ve dernekler) oluşturmaktadır. Eylem birliğinin temel ilkeleri kitapta şöyle sıralanmaktadır: "İşçi sınıfı partisinin ideolojik ve örgütsel bağımsızlığı ve öncü rolünün kabul ettirilmesi, işçi sınıfının eylem birliğinin diyalektik bir süreç olarak anlaşılması, ortak nesnel çıkarlara dayalı ortak hareketi öngören eylem birliği politikası, eylem birliğinin nüvesini sosyalistlerle sosyal demokratların oluşturması ve işçi sınıfı örgütlerinin üyelerinin ve yandaşlarının dünya görüşlerinden, hatta siyasal anlaşmazlıklarından bağımsız olarak girdikleri ortak hareketin ortaklarının karşılıklı olarak saygınlığını ve bağımsızlığını içermesi."

SONUÇ

Başlarken de söylemiştik: Ülkemizde faşizm, tekelci sermaye ve büyük toprak sahipleri tarafından işbirlikçileri emperyalist güçlerin desteği de sağlanarak tırmandırılıp, yerleştirilmek istenmektedir. Bunu politik güçleri 2. MC'eli ile gerçekleştirmek istiyorlar. İşte tarihin bu anında, demokratik toplumsal muhalefeti örgütlü birleşik güç halinde tüm gerici güçlerin karşısına çıkarmak zorundayız. Bu, güncel ve ivedi görevimizi yerine getirmeye çalışırken BİLİM YAYINLARI'nın yukarıda tanıtmaya çalıştığım kitabı önemli bir kılavuz olacaktır sanırım.

Şiir nerede?

Haşim ALKAN

Bir şairimiz var bizim: Tevfik Fikret. Burjuva edebiyat kitaplarında – sanatını hiçleme olanağı olmadığından – en karmaşık tamlamalardan oluşan, dolayısıyla en anlaşılmaz olan şiirlerine yer verilerek, öğrencilere "tanıtılan" Tevfik Fikret. İlginç bir şair. "Ulu Hakan Abdülhamid Han"ın renklere bile sansür koyan düzenini beğenmeyip, zamanın ilerici, devrimci hareketine omuz vermesiyle, ütopik sosyalistliğiyle, içe kapanıklığı, baş kaldıran şiirleriyle ilginç. Şiirinden, kişiliğinden ödün vermeyen bir adam. Gericilerin her türden saldırısına aldırmaksızın o dönem güç bir iş yapar; 1908 hareketini şiiriyle destekler.

Onun inanmışlığı, toplumun sefaletten, içinde bulunduğu çıkmazdan ancak sürüp giden yaşamın artık aynı koşullarda sürüp gitmemesi gereğine olan inancıydı. Sonunda inancı gerçekleşme yoluna girer. İttihad ve Terakki yönetimi ele alır. Uğruna nelere katlanılan "Hürriyet" ilan edilir. Böylelikle batıya açılma adına ilk adımlar atılmış olur.

1908'in Ağustos, Eylül ayları. Büyük umutlar bağlanan devrimin hemen ardı. İmparatorluğun Rumeli ve Anadolu toprakları üzerinde bulunan telgraf tellerinden; Selanik'te, Varna'da, Manastır'da, İzmit ve Eskişehir'de binlerce işçinin katıldığı grev haberleri geçmekte. Haber, bu iş bırakmaların daha öncekilere hiç benzemediğini, giderek ayaklanmalara varan gösterilere dönüştüğünü bildiriyordu. "İlerici ve Özgürlükçü" yönetim hemen önlemlerini alır. Ordunun da yardımıyla önce ayaklanmaları bastırarak hak isteyenin sesini keser. Ardından "Tatil-i Eşgal Kanunu'nu çıkartarak, ülkedeki tüm grev ve sendikal etkinlikleri yasaklar. Mücadeleden yılmayarak hak aramaya devam eden işçi sınıfına karşı yeniden terör uygulamaları başlatılır. Sonuçta yalan, talan, cinayet, eşkiyalık, hükümet baskıları eskiyi aratacak boyutlara ulaşır. İşte bu ortamda Fikret kalemini sivrilterek:

Bu sofracık ki efendiler, – ki yenmek üzere tam hazır
Huzurunuzda titriyor – şu milletin hayatıdır;
Şu milletin ki muzdaripve ölmede ağır ağır.
Fakat sakın çekinmeyin, yiyin, yutun hapır hapır.
Yiyin efendiler yiyin, bu yerde iştiha sizin;
Doyunca, tıksırınca, patlayıncaya kadar yiyin!

diye başlayan ve varolan yönetimin uygulamalarına başkaldıran dizelerle sürüp giden "Yağma Sofrası"'nı yazar. Yukarıda dediğimiz gibi ilginç adam Tevfik Fikret. Kurulan yağma sofrasının bugüne değin kaldırılmadan sürdürüleceğini bilmiş. Kollarını sıvayıp bu şiiri ve daha bunun gibi nicelerini yazmış.

Bu yazının nedeni aslında, 18 - 19 Ağustos 1915'de ölen Tevfik Fikret'i ölüm yıldönümünde anmak değil. Salt; şiirin güncelliği, ortamın benzerlikleri "aç efendiler"in her geçen gün daha da acıkarak ümüğümüze biraz daha çöküp bizi kemerlerimize yeni delikler açmaya zorlaması ve biraz da şiirimizi çıkmış olduğu yaz tatilinden geri çağırmaktı.

"Sıcaklar görülmemiş dereceye çıktı", "Bilmem kaç yıldır görülmeyen bu kadar sıcak rekor düzeye ulaştı" filan derken. Şairlerimiz de "Şiir kısıntısı"na mı çıktılar ne? Aylar önce İstanbul'un göbeğinde, işçi sınıfının en şanlı bayramında onlarca insan öldürülüyor, yüzlercesi yaralanıyor, ses yok! Binlerce işçi, sıcağın, soğuğun enflasyonun, açlığın ortasında greve gidiyor; ses yok! Toplu sözleşme masasında tüm değerlerin dünyanın üreticisine "Hayvan herifler" diyor, "insan"ın biri; ses yok! Bir tek şey var: Sessizlik.

Sessizlik, uykuya varıldığında iyidir de, bunun dışında ardından neler çıkacağı belli olmadığından tekin değildir. Düşman akıllı; Kavgadaki ustalığı hergün daha bir incelik kazanıyor. Düşman güçlü; topunun tüfeğinin yanı sıra destekçisi çok. Hem de bu destekçileri her gün istesek de istemesek de tepemizde havan döver gibi onları haklı çıkarmada.

Çalışan makinelerin verdiği sıcaklık, güneşin sıcaklığıyla birleşerek bunaltıyor tezgah başındakileri. Beklemek, hele hele sessizliğin içinde, şiirin yoldaşlığından yoksun, tek başına beklemek sanki daha bir bunaltıyor grevcileri.

....

gözgözü görmez olmuş
tek bir ışık bile yok
yürek bir yaralı şahindir
                döner boşlukta
belki bir şiir
                belki bir şiir kırıntısı
çalar kapımızı umutsuz karanlıkta
                yoklar yüreğimizi
                eğilir yaramıza
                dağıtır korkumuzu
ve karşı tepelerden
                gürül gürül bir kalk borusu

(Hasan Hüseyin, Oğlak, Mayıs 1973 Bilgi yay.)

Bekliyoruz....
Şairler!... Sayfiyeden dönün artık...

Partili

Ahmet AKSOY

Toprağı, güneşi, suyu, ağacı tanıyorsan;
Tanıyorsan ter bulanmış taze buğdayın kokusunu;
Ve yaratan insana
İnsanın zaferine inanıyorsan;
İnancın çifte su verilmiş çelikse;
Başın dik,
Ağzı yeni bilenmiş bıçaksa sesin;
Uğrunda ölesiye severek yaşamayı
Dürdüysen defterini ağıdın sen de
Partilisin bilirim.
Bilirim söylesen de söylemesen de...

Parti bir okuldur.
Öğrenci ve öğretmensin sen.
Bilirsin kıvancını ekmeğini bölüşür gibi bölüşmenin
Yüreğindekini ve kafandakini;
Kolkola girerek aydınlık meydanlarda
Üzüm devşirir gibi bağdan,
Biçer gibi ekini,
Çiçekli nakışları açar gibi ışıldayan çeliğe
Halay çekerek dövüşmenin...

Parti bir okul,
Öğrenci ve öğretmensin sen.
Çoğul bakarsın herşeye o sonsuz karmaşanın ortasında
—Partinin gözleriyle yani binlerce gözle birden —
Çoğul güler,
Çoğul duyar,
Çoğul susarsın.
Damıtırsın kendini yoldaşlık potasında.
Zaman, kaprisli bir kadındır. İyi tanı!
Elini tut,
Saçlarını dola bileğine!
Ve ayırma bakışlarını gözlerinden bir dakka bile
Çünkü gözleridir tek
Beceremeyen yalanı.

Önce Partilisin sen, sonra işçisin işliğinde;
Önce Partili, sonra sendikacısın;
Köylüsün,
Irgatsın,
Memur, esnaf, mühendis, öğrencisin...
Bakarsın —Partili bakışın,
İşitirsin —Partili kulağınla,
Konuşursan, Partinin sesiyle konuşursun.
Yücelirsin ÇARK-BAŞAK kardeşliğinde...
En güçlü silahtır elindeki - iyi tanı!
Boşalmasın tetik parmağından,
Ayırma sakın avucundan kabzasını!...

Çünkü kaplan avında yasa tektir:
Kaçırmayacaksın
Tetik düştüğü zaman!

İki sistemin yarışması:

NEREDEN GELİP NEREYE DOĞRU ?

EKİM DEVRİMİ'NİN 60. YILINDA, DÜNYA KAMUOYU'NUN EN ÇOK İLGİSİNİ ÇEKEN KONULARDAN BİRİ DE BAŞTA SSCB VE ABD OLMAK ÜZERE, İKİ AYRI SİSTEMİN KARŞILIKLI EKONOMİK GÜCÜ, DAHA ÖNEMLİSİ EKONOMİK BÜYÜME POTANSİYELLERİDİR. BURJUVA İKTİSATÇILARININ VE İDEOLOGLARININ BU ALANDAKİ ÇARPITMALARI SÜRERKEN MEVCUT RAKAMLAR VE DAHA ÖNEMLİSİ GELİŞME PERSPEKTİFLERİ DÜNYA SOSYALİST SİSTEMİNİN VE SSCB'NİN BUGÜNKÜ GÜCÜNÜ KANITLAMAKTADIR. AMERİKA'LI İKTİSATÇI VICTOR PERLO, EKİM DEVRİMİ'NİN 60. YILDÖNÜMÜNDE BELİRLİ KARŞILAŞTIRMALAR YAPIYOR. BUNLARIN BİR ÖZETİNİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ:

Ekim devriminden 60 yıl sonra, bugün sosyalizm ve kapitalizm arasında ekonomik yarışma yeni bir aşamaya giriyor. Bu yarışmada başı çekenler SSCB ve ABD olmakla beraber diğer sosyalist ülkeler de bu yarışmaya katılıyorlar. Bunun yanında gelişmekte olan ülkeler kapitalizmin rezervi olmaktan çıkıp gelişme yolunun seçimi konusunda ciddi bir mücadele sürdürüyorlar. Kapitalizmin yönetici çevrelerince görülmemiş boyutlarda başlatılan militarizasyon ve silahlanma, sosyal ilerlemeyi frenleyip, iki sistem arasındaki farklılıkları ortaya koyuyor.

Bu yarışmayı karakterize eden istatistik verileri burada inceleme olanağı yok. 1917 yılına kadar Rusya, feodalizm kalıntılarıyla dolu nisbeten geri kalmış kapitalist bir ülkeydi. Sanayi üretim düzeyi, ABD'nin düzeyinin 1/10 kadardı. Halk kitlelerinin yaşam düzeyleri çok düşüktü. Benzeri bir uçurum Rusya ile Batı Avrupa ülkeleri arasında da vardı.

Birinci Dünya Savaşı, iç savaş ve yabancı müdahale sonucunda Rusya'daki durum daha da kötüleşti. Sovyet halkı, sanayiini boş bir zemin üzerine kurmak, tarımı içinde bulunduğu ilkel düzeyden kurtarmak zorundaydı. İkinci Dünya Savaşı, savaşın asıl yükünü omuzlarında taşıyan Sovyetler Birliği ekonomisine çok büyük maddi zararlar verdi.

Bütün bunlara rağmen, Sovyetler Birliği sanayi üretimi 1975 yılında ABD sanayi üretim hacminin % 80'ine, ulusal geliri ise ABD ulusal gelirinin % 67'sine ulaştı. Ancak Sovyet ekonomisi sürekli olarak hızlı tempolarla gelişiyor, Sovyet ekonomisine yapılan sermaye yatırım düzeyi Amerikan sermaye yatırım düzeyine erişti. Sonuç olarak SSCB'deki üretim kapasitesi ABD'ye göre daha hızlı artıyor.

SOSYALİZMİN EKONOMİK VE TOPLUMSAL ÜSTÜNLÜKLERİ

Avrupa sosyalist ve kapitalist ülkelerinin ekonomik durumunun ve ekonomik artış göstergelerinin karşılaştırılması sosyalizmin üstünlüğünü göstermektedir. Eğer yaşam niteliği bakımından sosyalizm koşullarında insanların yararlandıkları avantajları da dikkate alacak olursak, Avrupa ölçüsünde sosyalizm ve kapitalizm arasındaki ekonomik yarışmanın belirleyici bir aşamaya girdiğini söyleyebiliriz.

Sovyet ekonomisi üretim hacmi açısından Amerikan ekonomisinden geri olmasına rağmen, SSCB ekonomik güç bakımından ABD'ye yetişmektedir.

Gerçekten ABD modern teknolojinin yapımı ve sanayide kullanımı konusunda SSCB'yi biraz geride bırakıyor. Ayrıca ABD bu konumunu korumak için sosyalist ülkelere modern teknoloji süreçleri ve donatım lisansları satışı yasaklıyor.

Sosyal alanda, özellikle yaşam düzeyleri ve emekçilerin yaşam düzeyleri arasındaki rekabet, iki sistemin yarışmasında ayrılmaz bir parça oluyor. Sosyalist topluluk ülkeleri, sosyal nimetler ve çalışma koşulları alanlarındaki tüm niteliksel göstergeler bakımından kapitalist ülkeleri kat kat geride bırakıyorlar.

SSCB'DE EMEKÇİLERİN KAZANIMLARI

Sovyetler Birliği'nde 60 yıl boyunca emekçilerin elde ettiği kazanımlar arasında şunları belirtmek gerekir: Devlet sosyal yardımı, devletin ücretsiz olarak sağlığı koruma sistemi, tam ücretli izin, sağlıklı ve tehlikesiz çalışma koşulları ve sendikalar tarafından gerçekleştirilen gerçek denetim; kadın ve erkeklere eşit çalışma karşılığı eşit ücret verilmesi. Bu, sosyalist ülkelerde insanın insan tarafından sömürülmesine son verildiğinin kanıtıdır. Ayrıca milliyetler arasındaki farkın kaldırılması sosyalizmin başarılarından biridir. Buna karşılık ABD'de kapitalizme özgü ırkçılık ve şovenizm sürmektedir.

İnsanın birinci derecede önemli ekonomik ve sosyal hakkı olan çalışma hakkının gerçekleştirilmesi SSCB'de çok eskiden sağlandığı halde kapitalist ülkelerde henüz hiç bir yerde sağlanmış olmayıp bu ülkelerde işsizlik sorunu giderek daha ciddi hale geliyor.

Sosyalizmin insanlara genel eğitim ve tıp hizmeti, uygun iş ücretiyle istihdam ve meslek seçimi olanakları, gerekli beslenme, giyim ve konut koşulları sağlaması, onun ekonomik gelişmede kapitalizmin ne bugün ne de ileride erişemiyeceği bir aşamaya ulaştığını kanıtlıyor. Gelirlerde ani düşüşler, artan enflasyon ve paranın değer kaybetmesi, kapitalist ülkelerde sürekli olan şeylerdir. İstikrarlı ekonomik artış ve ilerleme ise sosyalizmin karakteristik özeliiğidir.

KAPİTALİZMİN DERİNLEŞEN BUNALIMI, İLERİCİ GÜÇLERİN ZAFERİ

Bu arada kapitalizme özgü olan aşırı üretim krizleri giderek daha ciddi hale geliyor. Kapitalizmin geçirdiği genel krizin derinleşmesi öncelikle dünya kapitalist ekonomisinin durumunu önemli ölçüde kötüleştirdi. 1970'ten itibaren kapitalist ülkelerde, ekonominin gelişimini karakterize eden belli başlı göstergeler düşmeye başladı. 70 yıllarında kapitalizmin giriştiği üretim, maliye ve sosyal alandaki krizin keskinleşmesinden kurtulma denemeleri de bundan ileri geliyordu.

Bilindiği gibi, 1949-1970 döneminde çeşitli kapitalist ülkeleri oldukça sık etkileyen aşırı üretim krizleri, tüm ülkeleri aynı anda kaplamıyordu. Ancak 1973 - 1975 yıllarında kapitalist dünya, artık dünya peryodik krizinin kıskaçları arasına girmişti. Bu kriz sanayi yönünden gelişmiş kapitalist ülkeleri aynı anda etkisi altına aldı.

70 yıllarında kapitalist dünyada enflasyon son derece hızlı arttı. Kapitalist ülkelerde enflasyon artış tempoları düşüp yükselmekle beraber fiyat istikrarı hiçbir zaman sağlanamadı, bu arada daha hızlı ve daha yıkıcı bir enflasyona doğru uzun süreli bir eğilim ortaya çıktı. Son yıllarda hızlanan enflasyon ve artan işsizlik nedeniyle ABD ve bazı Batı Avrupa ülkelerinde işçi sınıfının yaşam koşulları büyük ölçüde kötüleşti. Buna karşılık SSCB'de ve sosyalist ülkelerin tümünde reel iş ücreti sürekli olarak artıyor. Bu durum ise sosyalizmin üstünlüklerinin inandırıcı bir kanıtı oluyor.

70 yılları boyunca gelişmiş kapitalist ülkelerin çoğunun paraları devalüasyona uğradı. "Güçlü" Amerikan doları iki kez devalüe edildi. Bazı ülkelerin paraları neredeyse her ay devalüe ediliyor. Pek çok ülkenin uluslararası para konsorsiyumlarına olan borçları on milyar doları aşıyor. Emperyalizmin en güçlü merkezleri, öncelikle ABD bu istikrarsızlıktan, kaderlerini kapitalizme bağlamış olan borçlu ülkelere politik ve ekonomik baskıda bulunmak amacıyla yararlanıyorlar. Her durumda, daha güçlü kapitalist devletler, kendilerine olan borcun ödenmesi için geniş halk kitlelerine yapılan baskıyı artırmayı öğütlüyorlar.

NATO ve AET çevresindeki emperyalist devletler ekonomik politikalarını koordine etme ve çelişkilerini çözümleme gücünü giderek daha az gösteriyorlar. Buna karşılık Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) üyesi ülkelerin işbirliği ve eylem birliği güçleniyor. Bunun yanında sosyalist olmayan ülkelerin KEYK ülkeleriyle işbirliği sağlamlaşıyor.

Diğer bir konu da 60 yıllarında ulusal kurtuluş güçlerinin emperyalizmin sömürgecilik sistemine yıkıcı bir darbe indirmesidir. 70 yıllarında bu güçler, yeni sömürgeciliğin ekonomik yapısına da kesin darbeyi indirdiler. Ancak sömürgeci ve yeni sömürgeci sömürü sistemi, çağdaş emperyalizmin yapısında hâlâ önemli bir unsur olarak kalmaya devam ediyor. Örneğin, bu eylemler, ABD İngiliz ve Hollanda Petrol kartellerinin dünya çapında önem taşıyan yatakları üzerindeki egemenliğine son verdi. Emperyalizme karşı savaşan gelişmekte olan ülkelerin ilerici güçleri, gerçek müttefiklerinin sosyalist ülkeler olduğunu giderek daha açık şekilde anlıyorlar. Örneğin Vietnam halkının ve diğer Hindiçini halklarının kesin zaferi, eski Portekiz sömürgelerinin ulusal-yurtsever güçlerce özgürlüğe kavuşturulması, sosyalizm ve kapitalizm arasındaki ekonomik ve politik güç oranının değişmesi için büyük bir potansiyel yaratıyor.

EMPERYALİST SALDIRI

ABD emperyalist çevreleri, askeri darbelerden (Şili'deki askeri darbe) CIA tarafından gelişmekte olan devletlerin hükümet başkanlarına karşı geniş ölçülerde yürütülen eylemlere kadar her türlü yola başvurarak dağılmakta olan yeni sömürgeci imparatorluklarını güçlendirmeye çalışıyorlar. Bu çevreler aynı zamanda buna bağlı olarak ortaya çıkan kayıpları Amerikan işçi sınıfının sömürümesine hız vererek telafi etmek istiyorlar.

Silahlanmaya gelince; bu yarışı hızlandıran ABD ve NATO ülkeleri askeri çevreleri ve onların politik ve mali alanlardaki taraftarları, SSCB ve diğer sosyalist ülkelerde ekonomik gelişimin ve yaşam koşullarını iyileştirme tempolarının yavaşlatılmasını, bu ülkelerin, kaynaklarının büyük bölümünü savunmaya ve emperyalizmin entrikalarına karşı politik ve ekonomik bağımsızlıklarını korumak için savaşan halklara yardım olarak ayırmak zorunda kalmalarını hesaplıyorlar.

SOSYALİZM GELİŞMESİNİ SÜRDÜRÜYOR

Sosyalizmin temel ekonomik yasası olan insanların artan maddi ve manevi gereksinimlerinin daha geniş şekilde karşılanması görevi şimdi her zamankinden daha düzenli ve başarılı bir şekilde gerçekleştiriliyor. Bununla birlikte kapitalizmin temel ekonomik yasası olan tekelci sermayenin kazancını artırma isteğinin, insanların haklarına ve gereksinimlerine ne ölçüde ters düştüğü giderek daha büyük açıklık kazanıyor.

Dünya emperyalizminin SSCB'ye ve öteki sosyalist ülkelere yapmaya çalıştıkları baskıya rağmen, bu ülkelerdeki kitlelerin yaşam koşulları nicelik ve nitelik bakımından sürekli olarak iyileşiyor, bu insanlar, ekonomik ve toplumsal yaşantının tüm alanlarına giderek daha aktif biçimde katılıyorlar.

Gelişmiş sosyalist toplumun inşasında güçlü adımlar